

ZODIAK

VUOSIKERTOMUS 2012

ZODIAK PRESENTS RY

Zodiak – Uuden tanssin keskus

Tanssin aluekeskus Helsinki

ZODIAK – Uuden tanssin keskus

Tallberginkatu 1 B/154
00180 Helsinki

www.zodiak.fi | zodiak@zodiak.fi
09 694 4948

Kannen kuva: **Kosei Sakamoto**: *Haigafuru –Ash is falling* / Uupi Tirronen
Taitto: Petri Summanen

SISÄLLYSLUETTELO

<u>1. YLEISKUVA</u>	5
1.1. Zodiakin missio	5
1.2. Arvot ja toimintaperiaatteet	5
1.3. Vuosi 2012 lyhyesti	5
<u>2. TUOTANTO- JA ESITYSTOIMINTA</u>	7
2.1. Zodiakin ohjelmisto 2012	7
2.2. Kantaesitykset	10
2.3. Uusintaesitykset	10
2.4. Vierailut	10
2.5. Sivuaskel / Side Step Festival	11
2.6. Mamuska Helsinki	12
2.7. Galleria Kandela	12
2.8. Z-free	12
2.9. Kiertue-esitykset	13
<u>3. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA</u>	14
3.1. Esitysvienti ja esitysviennin yhteistyöverkostot	14
3.2. Kansainväliset yhteistuotannot	15
3.3. Residenssivaihto-ohjelmat	16
3.4. Kansainvälinen verkostoituminen	18
<u>4. HOUSEKOREOGRAFIT JA MENTOROINTI</u>	20
4.1. Housekoreografit	20
4.2. Teosten mentorointi ja Z-together	20
<u>5. KOULUTUSTOIMINTA</u>	21
5.1. Ammattilaiskurssit	21
<u>6. TANSSIN YLEISÖTYÖ</u>	21
6.1. Vakiintuneet suosikkikurssit ja yhteisötanssi	22
6.2. Itä-Helsinki -hanke	23
6.3. Muu yleisötyö	23
<u>7. TIEDOTUS JA MARKKINOINTI</u>	24
7.1. Tiedotuskanavat	24
7.2. Markkinointi	25
7.3. Promootio	25
<u>8. TILAT JA TEKNIikka</u>	26
<u>9. HENKILÖKUNTA</u>	26
9.1. Vakinainen henkilökunta	26
9.2. Projektityöntekijät, sopimuspalkkaiset ja produktiokohtaiset työsuhteet	27
<u>10. ESITYS-, KATSOJA- JA KÄVIJÄTILASTOT</u>	28
<u>11. TALOUS</u>	30
11.1. Kokonaistalouden erittely	30
11.2. Aluekeskustoiminnan talouserittely	31
<u>12. HALLINTO, JÄSENYDET JA EDUSTUS</u>	33
12.1. Hallinto	33
12.2. Jäsenyydet ja edustus	33
12.3. Tanssin aseman edistäminen ja edunvalvonta	34

Ana Borralho & João Galante: *Atlas Helsinki* / Kuva: Uupi Tirronen

Maija Hirvanen: *For those who have time* / Kuva: Uupi Tirronen

1. YLEISKUVA

1.1. Zodiakin missio

Zodiak on suomalainen ja kansainvälinen nykytanssin tuotanto-, esitys- ja osaamiskeskus ja Helsingin tanssin aluekeskus. Se on joustava nykytanssin toimintamalli ja aktiivinen tanssiyhteisö, jossa yhdistyvät taiteellinen tuotanto, taiteilijoiden työprosessien ja ammatillisen kehityksen tukeminen, tiedollinen ja omakohtainen yleisötyö ja taidekasvatus sekä kansainvälinen vuorovaikutus.

Zodiakin taiteellinen toiminta perustuu korkeaan laatuun ja tanssitaiteen uudistamiseen. Se tarjoaa nykytanssin tekijöille kokoavan toimintayhteisön ja tuotanto-organisaation. Yleisölle Zodiak tarjoaa monimuotoisia kohtaamistapahtumia tanssitaiteeseen.

1.2. Arvot ja toimintaperiaatteet

Taide- ja taiteilijälähtöisyys – Nykytanssin kehittäminen sekä sen tunnettuuden ja vetovoiman lisääminen on Zodiakin toiminnan keskeisin päämäärä. Ohjelmistoa ja sisältötuotantoa luodaan taiteellisista lähtökohdista käsin sekä tanssitaiteilijoiden ja tanssikentän ajankohtaisia tarpeita, haasteita ja mahdollisuuksia tunnistaen. Zodiakin ohjelmatoimintaan osallistuvia tuetaan aktiivisesti tuotannon aikana ja sen jälkeen. Zodiak on matalahierarkkinen asiantuntijaorganisaatio, jonka toiminta keskittyy laatuun. Zodiak kartuttaa omaa osaamistaan ja tarjoaa sitä tanssin kentän muiden toimijoiden käyttöön.

Moniarvoisuus – Zodiak kunnioittaa, tuottaa, tukee ja edistää moniarvoisuutta ja moninaisuutta sekä erilaisten taide- ja tanssinäkemyksien, ilmaisutavoitteiden, työskentelytapojen, arvojen ja käytäntöjen rikkautta tanssitaiteessa. Zodiakin toimintaan osallistuvia rohkaistaan ennakkolottomasti ylittämään taiteellisia, kulttuurisia, sosiaalisia ja intellektuaalisia rajoja. Zodiakin toiminta luo edellytyksiä monimuotoisuudelle ja kulttuuriselle suvaitsevaisuudelle yhteiskunnassa.

Palveluallttius – Sekä tekijät että kokijat voivat tuntea olavansa tervetulleita Zodiakiin ja tanssitaiteen pariin. Zodiak tarjoaa kohtaamisen ja yhteistyön mahdollisuuksia ja uuden löytämisen elämyksiä. Palveluorganisaationa Zodiak arvostaa yhtä lailla kaikkia asiakkaitaan, joihin kuuluvat niin taiteilijat, yhteistyökumppanit kuin ohjelmatoiminnan yleisö. Kansainvälisille taiteilijoille Zodiak on kontaktipinta suomalaisen tanssielämään ja -kulttuuriin ja suomalaisille taiteilijoille väylä kansainvälistymiseen. Asiakkailleen Zodiak on luotettu ja helposti lähestyttävä tasaveroinen kumppani.

Aloitteellisuus – Zodiak näyttöytyy uteliaana, uskaliaana ja aktiivisena toimijana tanssin kentällä. Zodiak rakentaa määrätietoisesti taiteellisesti innovatiivista, kunnianhimoista ja korkeatasoista tanssiohjelmistoa ja sisällöntuotantoa.

Avoimuus – Zodiak on vastaanottavainen uusille ihmisille, ajatuksille ja toimintamuodoille. Toiminta on avointa ja läpinäkyvää. Yhteistyö ja vuorovaikutteisuus ovat kantavia periaatteita, joiden varaan toiminta rakentuu. Zodiak verkostoituu aktiivisesti muiden kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa ja luo kumppanuussuhteita. Yhteistyösuhteissa tavoitellaan molemminpuolisia synergiaetuja.

1.3. Vuosi 2012 lyhyesti

Vuonna 2012 Zodiakin toiminnan ydintä oli sekä nykytanssin kentän ja taiteilijoiden ajankohtaiset esityskäytännöt ja edistämistarpeet että taidekäsitteellisyys ja tanssimaulaan erilaisten yleisöjen puhuttelemine. Erityisfokuksessa oli nykytanssin residenssitoiminnan, kansainvälisen yhteistyösuhteiden sekä yleisötyön kehittäminen.

Vuoden 2012 ohjelmatoiminta oli runsas ja monipuolinen niin esityskonsepteiltaan kuin ilmaisukeinoiltaan. Ilmaissuhteellisesti ohjelmisto tarjosi tanssi- ja liikelähtöisen nykytanssin rinnalla muita esitys- ja poikkitaiteellisia ilmaisumuotoja fyysisestä teatterista performanssiin, kevyeen musiikkiin ja valo- ja ääniteoksiin.

Kansainvälinen toiminta oli erityisen vilkasta. Zodiak osallistui useisiin kansainvälisiin vaihto- ja residenssiohjelmiin, yhteistuotantoihin sekä alan kansainvälisiin messuihin ja festivaalitapahtumiin sekä vierailutti ennätysmäärän kansainvälisiä produktioita.

Zodiakin uudistettu verkkosivusto tuotti uusia verkkosisältöjä ja palveluja, jotka edistivät tanssitaiteen tunnettuutta, parantavat nykytanssin ja yleisötyön saavutettavuutta ja osallistavuutta sekä vahvistavat tanssitaiteilijoiden ja yleisön suhdetta.

Ohjelmisto

- 36 eri produktiota, 30 esityskokonaisuutta
- 17 kantaesitystä, 12 vierailuteosta, 6 uusintaesitystä
 - 9 kansainvälistä ja 3 kotimaista vierailuteosta
 - 6 kotimaista ja 4 kansainvälistä yhteistuotantoa
 - Sivuaskel/ Side Step Festival
 - lisäksi ilmaiset esityskonseptit Mamuska Helsinki, Galleria Kandela, Z-free

Yleisötyö

- 160 yleisötyö-, koulutus ja esittelytapahtumaa
- 103 kurssia ja työpajaa
 - 4 yhteisötanssiteosta
 - 33 taiteilijaa yleisötyöopetuksen parissa
 - Minun nimeni on -projekti Vuosaarella ja Itäkeskuksen alueella, 118 osallistujaa

Kansainvälinen toiminta

- 9 kansainvälistä vierailuteosta
- 44 vierailuvaa taiteilijaa
- 7 toimivaa kansainvälistä verkostoa ja/tai residenssi-ohjelmaa
- 6 taiteilijaresidenssiä ulkomailla, 3 residenssiä Zodiakissa
- 10 teoksella ulkomailla 28 esityskertaa ja 2 599 katsojaa 11 maassa, 17 kaupungissa

Taiteilijapolitiikka

- 446 produktiokohtaista työtilaisuutta, 387 taiteilijakohtaista työtehtävää
- 7 ammattilaiskursssia ja workshopia, 115 osallistujaa
- residenssi-ohjelma, mentorointi-ohjelma, Z-free, Z-together

Esitykset, katsojat ja kävijät

- 19 996 katsojaa, kokijaa ja osallistujaa 372 tilaisuudessa, joista
- 14 819 katsojaa, 205 esityskertaa Helsingissä ja kiertueilla
 - 10 311 katsojaa, 154 esityskertaa Helsingissä
 - 5 936 katsojaa 61 kiertueesityksessä oman näyttämön ulkopuolella
 - 5 062 osallistujaa yleisötyön piirissä, 1 240 kurssilla ja työpajoissa

Henkilökunta

- 201 työllistettyä henkilöä, 42 ostopalvelun tarjoajaa
- 25,3 henkilötyövuotta, 10 vakinaista henkilötyövuotta
- 17,5 VOS-henkilötyövuotta, 7,8 tanssin aluekeskustoiminnan henkilötyövuotta

Toiminnan talousvolyymi

- 1 210 019 € kokonaiskulut
- 1 230 145 € kokonaistulot
- 20 125,98 € ylijäämä

Kulurakenne 2012

- Henkilöstökulut 784 769 € (65 %)
- Ostopalvelut 84 410 € (7 %)
- Tila- ja laitevuokrat 113 114 € (9 %)
- Muut kulut 211 688 € (18 %)
- Poistot 16 138 € (1 %)
- Rahoitustoiminta 12,16 € (0 %)

Tulorakenne 2012

- Valtionosuus- ja avustus 380 675 € (31 %)
- Helsingin kaupungin toiminta-avustus 116 000 € (10 %)
- OKM:n avustus tanssin aluekeskustoimintaan 187 000 € (15 %)
- Helsingin kaupungin avustus tanssin aluekeskustoimintaan 90 000 € (7 %)
- Projektiavustukset 227 262 € (19 %)
- Esitys- ja pääsylipputulot 164 279 € (13 %)
- Muut varsinaisen toiminnan tuotot 64 463 € (5 %)
- Korkotuotot 466 € (0 %)

2. TUOTANTO- JA ESITYSTOIMINTA

2.1. Zodiakin ohjelmisto 2012

Zodiakin vuoden 2012 tuotantohaussa maaliskuussa 2011 ohjelmistoon tuli 115 produktiosuunnitelmaa ja vierailutarjousta.

Zodiak osatuotti, vierailutti ja uusintaesitti kausiohjelmistonsa ja festivaalinsa puitteissa 36 eri produktiota 30 esityskokonaisuudessa. Kantaesityksiä oli 17, joista kuusi oli kotimaisia ja neljä kansainvälisiä yhteistuotantoja. Vierailuteoksia esitettiin 12, kansainvälisiä yhdeksän ja kotimaisia kolme. Uusintaesityksiä järjestettiin lisäksi kuudelle teokselle.

Kymmenes kansainvälinen **Sivuaskel/ Side Step** -festivaali järjestettiin helmikuun alussa; poikkitaiteellinen **Mamuska Helsinki** -esitysklubi kevätkaudella; **Z-free** -demokonsepti neljä kertaa vuoden aikana sekä valo- ja äänisuunnittelijoiden **Galleria Kandelan** toimintaa.

Aluekeskustuotantona nähtiin 8 kantaesitystä ja 4 vierailuteosta sekä kevyemmän tuotannon esityskonsepteja.

Zodiakin ohjelmistokokonaisuuden tavoitteena oli puhutella ja yhdistää tanssimaultaan, taidekäsityksiltään ja ikäryhmiltään erilaisia yleisöryhmiä. Ilmaisullisesti ohjelmisto tarjosi tanssi- ja liikelähtöisen nykytanssin rinnalla muita esitys- ja poikkitaiteellisia ilmaisumuotoja. Vuoden 2012 ohjelmistossa oli vahva kansainvälinen leima niin kansainvälisten yhteistuotantojen, koreografivierailujen kuin esitysvierailujen muodoissa.

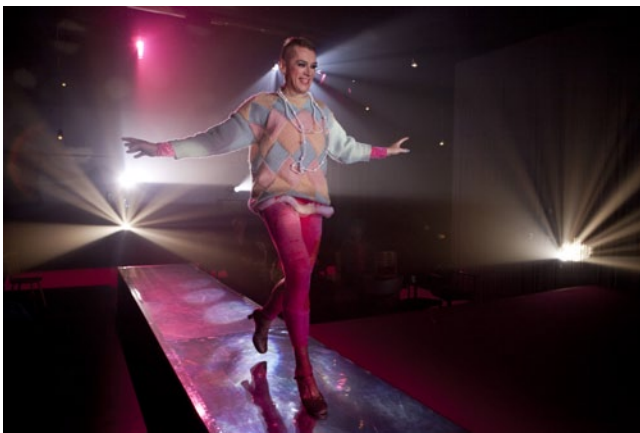
Joona Halonen: *Toinen puoliaika* / Kuva: Uupi Tirronen

Liisa Risu: *Huono* / Kuva: Uupi Tirronen

Thomas Freundlich: *Human Interface – Koneen tanssi, kehon äly* / Kuva: Uupi Tirronen

Jyrki Karttunen: *Jeminan monta elämää* / Kuva: Marko Mäkinen

Leena Gustavson: *Tanssi kotiin* / Kuva: Zodiak

Esitykset kevät:

1. **Kick-off: Lähtölaukaus** kevätkaudelle
Kevään taiteilijoiden ja työryhmien ohjelmallinen esittäytyminen yleisölle. Zodiak 13.1., 102 katsojaa (vapaa pääsy).
2. **Maija Mustonen:**
The Greatest Love Songs
Ryhmäteos. Kantaesitys Zodiak 19.1.–2.2., 11 esitystä, 832 katsojaa.
3. **Sivuaskel/ Side Step -festivaali**
6 kansainvälistä vierailuteosta (4 yhteisiltoina), tanssivideonäytös. Zodiak ja Pannuhalli 8.–12.2., 8 esitystä, 999 katsojaa.
4. **Kati Korosuo & Eliisa Erävalo:**
Hyvä ystävä – A Good Friend
Duetto; yhteisilta. Kantaesitys Zodiak 18.–26.2., 6 esitystä, 381 katsojaa. **Aluekustantanto.**
5. **Anna Mustonen & Masi Tiitta:**
Thank You For Your Love
Duetto; yhteisilta. Vierailu Zodiak 18.–26.2., 6 esitystä, 381 katsojaa. **Aluekustantanto.**
6. **Veli Lehtovaara & Maria Ferreira Silva** (Portugali):
Light as a Feather, Green as an Apple
Duetto; house-koreografi; DÉPARTS-ohjelma; kansainvälinen yhteistuotanto. Kantaesitys Pannuhalli 28.2.–7.3., 6 esitystä, 241 katsojaa. Yhteistuotanto Theater Malpertuis (Belgia).
7. **Mikko Hyvönen & Salka Ardal Rosengren** (Ruotsi): *Trash Talk*
Duetto; yhteisilta; DÉPARTS-ohjelma. Kansainvälinen vierailu Zodiak 28.2.–7.3., 6 esitystä, 241 katsojaa.
8. **Mamuska Helsinki**
Poikkitaiteellinen esitysoorumi ja taideklubi; 8 eri esitystä. Zodiak 16.3., 167 katsojaa. **Aluekustantanto.**
9. **Liisa Risu: Huono**
Ryhmäteos. Kantaesitys Pannuhalli 22.3.–1.4., 8 esitystä, 410 katsojaa. Yhteistuotanto Circus Maximus.
10. **Kosei Sakamoto** (Japani):
Haigafuru – Ash is falling
Ryhmäteos suomalaistanssijoille; kansainvälinen yhteistuotanto. Kantaesitys Pannuhalli 11.–18.4., 6 esitystä, 410 katsojaa. Yhteistuotanto Japan Contemporary Dance Network. **Aluekustantanto.**

11. Z-free/ Heli Meklin:
Work-in-progress
Esitysdemo Studio C4 24.4.,
1 esitys, 35 katsojaa (vapaa pääsy).
Aluekeskustuotanto.

12. Eeva Muilu:
Kvintetto
Ryhmäteos. Kantaesitys Zodiak
3.–13.5., 8 esitystä, 344 katsojaa.

13. Jenni Kivelä:
Work-in-progress
Esitysdemo Studio C4 15.–16.5., 2
esitystä, 52 katsojaa (vapaa pääsy).
Aluekeskustuotanto.

14. Thomas Freundlich:
*Human Interface – Koneen tanssi,
kehon äly*
Kvartetto kahdelle tanssijalle ja
kahdelle teollisuusrobotille.
Kantaesitys Pannuhalli 22.–31.5.,
7 esitystä, 481 katsojaa.

15. Gabriela Aldana-Kekoni:
Tarinoita elämästämme
Ryhmäteos; yhteisötanssi.
Kantaesitys Zodiak 26.–29.5.,
2 esitystä, 138 katsojaa.
Aluekeskustuotanto.

Esitykset syksy:

16. Kick-off: Lähtölaukaus syyskaudelle
Syksyn taiteilijoiden ja työryhmien
ohjelmallinen esittäytyminen
yleisölle. Zodiak 16.8., 75 katsojaa
(vapaa pääsy).

17. Elina Pirinen:
Lover of the Pianist
Soolo (2011); yhteisilta. Uusinta-
esitykset Zodiak 18.8., Stage-festi-
vaali, 2 esitystä, 150 katsojaa.

18. Anna Mustonen & Masi Tiitta:
Thank You for Your Love
Duetto; yhteisilta. Uusintaesitykset
Zodiak 18.8., Stage-festivaali,
2 esitystä, 150 katsojaa.

19. Eeva Muilu: *Kvintetto*
Ryhmäteos. Uusintaesitykset Zodiak
19.8., Stage-festivaali, 2 esitystä,
150 katsojaa.

20. Ana Borralho & João Galante
(Portugali): *Atlas Helsinki*
Ryhmäteos 100 helsinkiläiselle;
yhteisötanssi; kansainvälinen
konsepti; DÉPARTS-ohjelma.
Kantaesitys Pannuhalli 22.–26.8.,
5 esitystä, 426 katsojaa. Yhteis-

tuotanto DÉPARTS-verkosto,
yhteistyö Helsingin juhlaviikot.

21. Leena Gustavson:
Tanssi kotiin
Sooloteos helsinkiläiskodeissa.
Kantaesitys, yksityiskodit 26.–29.8.,
4 esitystä, 100 katsojaa. Yhteis-
tuotanto Helsingin juhlaviikot.
Aluekeskustuotanto.

22. Reijo Kela:
Tanssi kotiin
Sooloteos helsinkiläiskodeissa.
Kantaesitys, yksityiskodit 26.–29.8.,
4 esitystä, 116 katsojaa. Yhteis-
tuotanto Helsingin juhlaviikot.
Aluekeskustuotanto.

23. Joona Halonen: *Toinen puoliaika*
Ryhmäteos. Kantaesitys Zodiak
6.–15.9., 7 esitystä, 503 katsojaa.

24. Aerowaves/ Fall for Dance :
Jolika Sudermann (Saksa): *PULSE*
& **Tabea Martin** (Sveitsi):
Duet for Two Dancers
Ryhmäteos ja duetto; yhteisilta.
Kansainväliset vierailut Zodiak
19.–20.9., 2 esitystä, 165 katsojaa.
Yhteistuotanto Tanssiareena ry,
Pohjoinen tanssin aluekeskus/ JoJo
– Oulun tanssin keskus, Itäinen
tanssin aluekeskus, Sisä-Suomen
tanssin aluekeskus/ Tanssiteatteri
MD. **Aluekeskustuotanto.**

25. Thomas Lehmen (Saksa):
„Bitte...“
Ryhmäteos suomalaisille ja saksa-
laisille tanssijoille; kansainvälinen
yhteistuotanto; DÉPARTS-ohjelma.
Kantaesitys Zodiak 27.9.–4.10.,
6 esitystä, 248 katsojaa. Yhteistu-
otanto Thomas Lehmen, yhteistyössä
PACT Zollverein ja Goethe Institut.

26. Anna Mustonen:
Di anima et di corpo
Ryhmäteos; tanssiteos/ konsertti.
Kantaesitys Zodiak 12.–21.10., 7
esitystä, 301 katsojaa.
Aluekeskustuotanto.

27. Z-free/ Jenni Koistinen:
Minun nimeni on & Jaakko Simola:
Terra (work-in-progress)
Esitysdemot, yhteisilta. Studio C4
17.–18.10., 2 esitystä, 73 katsojaa
(vapaa pääsy). **Aluekeskustuotanto.**

28. Maija Hirvanen:
For those who have time
Ryhmäteos. Kantaesitys Zodiak
27.10.–8.11., 9 esitystä, 377 katsojaa.

Yhteistuotanto Liikkeellä marras-
kuussa -festivaali.

**29. Deborah Hay/ Sandra Lolax &
Gabriela Aldana-Kekoni:**
Art and Life
2 Deborah Hayn sooloadaptaatiota;
yhteisillat. Vierailut Studio C4 15.–
18.11., 3 esitystä, 89 katsojaa.
Aluekeskustuotanto.

30. Jyrki Karttunen:
Jeminan monta elämää
Soolo. Kantaesitys Zodiak 22.11.–
4.12., 9 esitystä, 575 katsojaa.
Yhteistuotanto Karttunen Kollektiv.
Aluekeskustuotanto.

**31. Z-free/ Panu Varstala & Vera
Nevanlinna:** *Work-in-progress*
Esitysdemot; yhteisilta. Studio C4
28.–29.11., 2 esitystä, 179 katsojaa
(vapaa pääsy). **Aluekeskustuotanto.**

32. Janina Rajakangas: *Ihana ja hieno*
Ryhmäteos; tanssin aluekeskusten
tilausteos. Kantaesitys. Zodiak 8.–
9.12., 2 esitystä, 110 katsojaa.
Yhteistuotanto Sisä-Suomen tanssin
aluekeskus, Itäinen tanssin aluekes-
kus, Pohjoinen tanssin aluekeskus,
Läntinen tanssin aluekeskus,
Pohjanmaan tanssin aluekeskus.
Aluekeskustuotanto.

33. Elina Pirinen:
Lover of the Pianist
Soolo (2011). Uusintaesitys Zodiak
13.12., ICE HOT – Nordic Dance
Platform, 1 esitys, 76 katsojaa.

34. Off/Balance:
On the Treshold
Ryhmäteos (2011). Uusintaesitys
Zodiak 14.12., ICE HOT, 1 esitys,
79 katsojaa.

35. Maija Hiranen:
Our social democratic bodies
Ryhmäteos (2011). Uusintaesitys
Lume 14.12., ICE HOT, 1 esitys,
108 katsojaa.

36. Eeva Muilu & Milja Sarkola:
In Human Disguise
Ryhmäteos (2009). Uusintaesitys
Zodiak 15.12., ICE HOT, 1 esitys,
70 katsojaa.

37. Jenni Koistinen: *Minun nimeni on*
Yhteisötanssiteos, Itä-Helsinki
-hanke. Vuotalo 18.12., 1 esitys
170 katsojaa (vapaa pääsy).

Eeva Muilu: Kvintetto / Kuva: Aada Niilola

2.2. Kantaesitykset

Vuoden 2012 ohjelmistossa oli 17 kantaesitysteosta. Kuusi näistä oli kotimaisia yhteistuotantoja, neljä kansainvälisiä yhteistuotantoja ja kolme yhteisötanssiteoksia.

Zodiakin ohjelmisto oli aihealueiltaan ja toteutustavoiltaan monimuotoinen ja moniarvoinen. Ilmaisullisesti se tarjosi tanssi- ja liikelähtöisen nykytanssin rinnalla muita esitys- ja poikkitaiteellisia ilmaisumuotoja fyysisestä teatterista performanssiin, teollisuusestetiikkaan ja estradi-vihteeseen. Teoksissa käsiteltiin niin populaarimusiikin, 1600-luvun affektiopin, katolisen ikonografian, ydintuhon, ihmisen ja robotin, rakkauden ja ystävyuden kuin myös nykyyhymisen aika- ja maailmasuhteen teemoja.

Kantaesitykset vuonna 2012:

- **Maija Mustonen:** *The Greatest Love Songs*
- **Kati Korosuo & Eliisa Erävalo:** *Hyvä ystävä – A Good Friend*
- **Veli Lehtovaara & Maria Ferreira Silva** (Portugali): *Light as a Feather, Green as an Apple*
- **Liisa Risu:** *Huono*
- **Kosei Sakamoto** (Japani): *Haigafuru – Ash is falling*
- **Eeva Muilu:** *Kvintetto*
- **Gabriela Aldana-Kekoni:** *Tarinoita elämästämme*
- **Ana Borralho & João Galante** (Portugali): *Atlas Helsinki*
- **Leena Gustavson:** *Tanssi kotiin*
- **Reijo Kela:** *Tanssi kotiin*
- **Joona Halonen:** *Toinen puoliaika*
- **Thomas Lehmen** (Saksa): „Bitte...”
- **Anna Mustonen:** *Di anima et di corpo*
- **Maija Hirvanen:** *For those who have time*
- **Jyrki Karttunen:** *Jeminan monta elämää*
- **Janina Rajakangas:** *Ihana ja hieno*
- **Jenni Koistinen:** *Minun nimeni on*

2.3. Uusintaesitykset

Kansainvälinen jury valitsi pohjoismaiseen ICE HOT -platformiin kuuden suomalaisteoksen joukkoon peräti neljä Zodiak-tuotantoa, joista kolme uusintaesityksiä Zodiakissa ja yksi mediakeskus Lumessa.

- **Elina Pirinen:** *Lover of the Pianist* (2011)
- **Off/Balance:** *On the Threshold* (2011)
- **Maija Hirvanen:** *Our social democratic bodies* (2011/ myös Baltic Circle -festivaaleilla)
- **Eeva Muilu & Milja Sarkola:** *In Human Disguise* (2009)

Korjaamo Teatterin tuottamalle Stage-festivaalille tilattiin kolme teosta Zodiakin ohjelmistosta. Esitykset järjestettiin Zodiakin näyttämöllä.

- **Elina Pirinen:** *Lover of the Pianist* (2011)
- **Anna Mustonen & Masi Tiitta:** *Thank You for Your Love* (2012)
- **Eeva Muilu:** *Kvintetto* (kevät 2012)

Tabea Martin: Duet for Two Dancers / Kuva: Leo van Velzen

2.4. Vierailut

Zodiakin ohjelmistossa esitettiin 9 kansainvälistä tanssiteosta. Kevätkaudella 2012 vierailut keskittyivät **Sivuaskel/Side Step** -festivaalille, jossa nähtiin kuusi kansainvälistä teosvierailua. Maaliskuussa tuotiin vierailulle belgialaisen PARTS:n ja Tukholman MDT:n tuottama **Mikko Hyvösen** ja ruotsalaisen **Salka Ardal Rosengrenin** duetto *Trash Talk*.

Syksyllä Zodiak osallistui edellisvuosien tavoin **Aerowaves**-verkoston nuorten eurooppalaisten koreografilupausten FALL FOR DANCE -kiertueen tuottamiseen Suomeen. Kahden tanssiteoksen yhteisilloissa Zodiakissa 19.–20.9. esitettiin saksalaisen **Jolika Sudermannin** ryhmäteos *PULSE* ja sveitsiläisen **Tabea Martinin** duetto *Duet for Two Dancers*.

Kotimaisina teosvierailuina esitettiin kevätkaudella **Anna Mustosen** ja **Masi Tiitan** duetto *Thank You For Your Love* (2011) ja syyskaudella **Sandra Lolaxin** ja **Gabriela Aldana-Kekonin** sooloadaptaatiot **Deborah Hayn** koreografiasta *Art and Life*.

2.5. Sivuaskel / Side Step Festival

Kymmenes kansainvälinen **Sivuaskel/ Side Step Festival 2012** järjestettiin 8.–12.2.2012 Kaapelitehtaalla. Sivuaskel on noussut kansainväliseen tunnettuuteen ja tietoisuuteen. Se noteerataan sekä Euroopassa että Amerikassa virkeänä nykytanssifestivaalina, joka kiinnostaa tunnettuja kansainvälisiä esiintyjä, opettajia ja seuraajia sekä ammattilehdistöä.

Vuoden 2012 Sivuaskel-festivaalilla nähtiin kuusi kansainvälistä vierailuesitystä. Ne esittelivät sekä läpimurtonsa kynnyksellä olevia eurooppalaisia koreografilupauksia ja esiintyjä että tanssin ja musiikin historiaa päivittäviä kokeneempia tekijöitä uusilla teoksillaan. Festivaalin ohjelmaan kuului edellisvuosien tavoin ammattilaiskursseja, luentoja, yleisökeskusteluja ja festivaaliclubi.

Sivuaskel 2012:n aikaikkuna oli edellisvuotta tiiviimpi; kansainväliset vierailut oli sijoitettu yhteisilloiksi siten, että ohjelmistossa oli vain neljä esityskokonaisuutta.

Kansainväliset vierailuesitykset:

- **Daniel Linehan** (Yhdysvallat/ Belgia):
Not About Everything, Zodiak 8.–9.2. (yhteisilta)
- **Daniel Linehan**:
Montage for Three, Zodiak 8.–9.2. (yhteisilta)
- **Eszter Salamon** (Unkari/ Ranska):
Dance for Nothing, Pannuhalli 9.–10.2.
- **Clément Layes** (Ranska):
Allege, Zodiak 10.–12.2. (yhteisilta)
- **Nuno Lucas** (Portugali/Saksa) & **Hermann Heisig** (Saksa):
Pongo Land, Zodiak 10.–12.2. (yhteisilta)
- **Nicole Beutler** (Itävalta/ Hollanti):
2: Dialogue with Lucinda, Pannuhalli 11.–12.2.2012

Nicole Beutler: *2: Dialogue with Lucinda* / Kuva: Anja Beutler

Sivuaskel – taiteilijatapaaminen / Kuva: Uupi Tirronen

Vuoden 2012 festivaalin ohjelmiston teoksissa oli nähtävissä kiteytetty ja pelkistetty muotokieli. Ne rakentuivat valittujen ideoiden ja keinojen toistamiselle ja sen kautta tapahtuvalle transformaatiolle. Pelkistetty muoto ja ajatuksen kirkkaus yhdistettynä kertautumiseen ja kerrostamiseen loivat intensiivisiä katsomiskokemuksia.

Koreografi **Lucinda Childsin** taiteellisesta urasta nähtiin kaksi dokumenttielokuvaa *Lucinda Childs* (2006) ja *Post Scriptum* (2010), jotka on ohjannut ranskalainen **Patrick Bensard**.

Festivaalin merkittävänä luennoitsijavieraana toimi amerikkalainen professori **Susan Leigh Foster** Kalifornian UCLA-yliopistosta. Hän piti kolme luentoa: *Dancing for Hire*, *John Cage's Dance Legacy* ja *Social Choreographies*. Foster myös veti taiteilijatapaamiset sekä festivaalin päätöskeskustelun.

Ammattilaistyöpajassa Lucinda Childsin aktiivitanssijana ja teosharjoittajana toimiva amerikkalainen **Ty Boomer-shine** johdatti osallistujat perehtymään Childsin työmenetelmiin.

Festivaalitarjontaan kuului lisäksi festivaaliclubi, jonka ohjelmasisällöstä vastasivat tanssi- ja esitystaiteilijat **Anna Mustonen**, **Emmi Venna** ja **Masi Tiitta**.

Sivuaskel 2012 saavutti sekä yleisölliset että sisällölliset tavoitteet. Festivaalin kokonaiskävijämäärä 1 295 jäi edellisvuotta pienemmäksi suppeamman ohjelmiston vuoksi, mutta maksullisten esitysten täyttöaste oli 109 %.

Sivuaskel/ Side Step -festivaalin 2012 kuratoinnista vastasi taiteellinen työryhmä **Harri Kuorelahti**, **Jenni Koistinen** ja **Eeva Muilu**.

Vuoden 2013 Sivuaskel-festivaalin järjestelyt aloitettiin syksyllä 2012.

Mamuska Helsinki / Kuva: Zodiac

2.6. Mamuska Helsinki

Zodiakin **Mamuska Helsinki** on avoin, poikkitaiteellinen ja avantgardistinen esitysklubi. Mamuska tarjoaa puitteet luovalle, sosiaaliselle tapahtumalle, johon mahtuu niin kokeilevia performansseja, lyhyitä mestariteoksia, villedä ideoita kuin leikkisää järjettömyyttäkin.

Mamuskan taustalla on ajatus totuttujen esittämisrituaalien rikkomisesta sekä taiteilijoiden ja yleisön saattamisesta yhteen hausalla ja positiivisella tavalla. Ilta koostuu lyhyistä, enintään 10 minuutin esityksistä ja rennosta illanvietosta. Mamuska-esitykset on valittu ilmoittautumisjärjestyksessä, ilman ennakkosensuuria. Kansainväliseen Mamuska-konseptiin kuuluu, että esiintyjille ei makseta esityskorvauksia, vaan koko tapahtuma perustuu vapaaehtoisuuteen ja yhdessä tekemiseen. Vastaavasti yleisöllä on tapahtumaan vapaa pääsy.

Mamuska Helsinki järjestettiin kevätkaudella 16.3. Klubilla esiintyi 25 eri taiteilijaa esittäen tanssia, performanssia, fyysistä teatteria, musiikkia, improvisaatiota, sirkusta, äänitaidetta ja videotaidetta. Klubijärjestelyistä vastasi vapaaehtoisista tanssitaiteilijoista muodostuva Mamuska-työryhmä.

Z-free / Panu Varstala / Kuva: Zodiac

2.7. Galleria Kandela

Galleria Kandela on vuonna 2006 Zodiakin suojissa syntynyt valo- ja äänitaiteen foorumi. Sen konsepti on tarjota ensisijaisesti valo- ja äänitaiteilijoille mahdollisuus esitellä taiteellista työtään näyttämöesitysten ulkopuolella ja tuoda esille valoa ja ääntä taidemuotoina. Se korostaa myös tutkivaa ja kokeellista näkökulmaa.

Vuonna 2012 Galleria Kandela järjesti Zodiakin esitysten yhteydessä avoimia yleisökeskusteluja teemasta "Voiko nykytanssia ymmärtää myös valon kautta?" Valittujen esitysten valosuunnitelmien synty, lähtökohdat, tematiikka ja tavoitteet olivat keskustelujen pääosassa, mutta keskusteluissa johdateltiin myös valon keinoin väristä suuntaan ja rytmiin. Zodiac osallistui Galleria Kandelan 12.12. järjestämän **Valoturismia 2** -kiertoajelun tuotantoon. Bussikujetuksena Helsingissä ja Espoossa toteutettu valoturismi kohdistui erityisesti kaupungin ja näyttämön valojen yhteneväisyyksiin ja eroavaisuuksiin.

2.8. Z-free

Z-free-toimintakonseptin ajatuksena on tarjota valituille taiteilijoille mahdollisuus avata julkisesti työskentelytapoja, kehittää teosideoita ja ottaa yleisö mukaan työprosessiin. Z-free on yleisölle maksuton, kevyen rakenteen tapahtuma, joka toteutetaan harjoitussalissa ilman mitään esitystekniikkaa.

Sekä kevät- että syyskaudella järjestettiin kaksi eri Z-freetä. Kevätkaudella teosaihioitaan ja työprosessejaan esittelivät **Heli Meklin** ja **Jenni Kivelä** työryhmineen, syksyllä **Panu Varstala**, **Vera Nevanlinna**, **Jenni Koistinen** ja **Jaakko Simola**.

2.9. Kiertue-esitykset

Kiertue-esitysten mahdollistaminen on tärkeä osa Zodiakin toimintaa tanssin aluekeskuksena. Zodiak pyrkii edesauttamaan kiertue-esitysten toteutumista ja taiteilijoiden työllistymismahdollisuuksia sekä Suomessa että ulkomailla.

Zodiakin tuotantoa nähtiin kotimaisilla ja kansainvälisillä tanssifestivaaleilla sekä muissa tapahtumissa, repertuaareissa ja yhteyksissä. Zodiakin näkyvyys kotimaisilla festivaaleilla oli laaja ja vahva.

Aluekeskusten välisen yhteistuottajuuden ja kiertuetoinnin vauhdittamiseksi Zodiak teki aloitteen muille tanssin aluekeskuksille vuosina 2011–2012 toteutettavasta yhteisestä tilauskiertueetoksesta. Tanssiteoksen tuotanto käynnistettiin helmikuussa 2011 toteutetulla yhteisellä produktiohaulla. Kukin aluekeskus osallistui produktion tuotantoon samalla osuudella sekä sitoutui lisäksi vierailuttamaan teoksen ohjelmistossaan tai festivaalillaan vastaten tuolloin lisäksi sen esityskorvauksista sekä muista välittömistä kuluista. Kutsukoreografi **Janina Rajakan-kaan** koreografia *Ihana ja hieno* tamperelaiselle VAPAA-kollektiiville sai ensi-iltansa huhtikuussa Tampereella. Esityksen aluekeskuskiertue päättyi 8.–9.12. Zodiakiin ja Helsinkiin.

Zodiakin tuotannoilla oli vuonna 2012 keskuksen ulkopuolella, kotimaassa ja ulkomailla esityksiä yhteensä 61 ja näissä katsojia 5 936. Kiertue-esityksiä oli 20 eri teoksella; kotimaassa liikkui 16 teosta ja ulkomailla 10. Kiertue-esityksiä Suomessa oli 32 ja katsojia 3 187. Ulkomailla esityskertoja oli 28 ja katsojia 2 599. Ulkomailla esitykset suuntautuivat 11 eri maahan ja 17 kaupunkiin.

Kiertue-esitykset kotimaassa:

- Sari Palmgren: *Animal Motion* (Kuopio, Itäinen tanssin aluekeskus 12.4.)
- Maija Hirvanen: *On Ice (Re-make)* (Helsinki, Kiasma 14.–18.4.; Turku 5.5. New Performance Festival)
- Kati Korosuo & Eliisa Erävalo: *Hyvä ystävä – A Good Friend* (ote teoksesta Tanssi virtaa Tampereella 17.4.; Helsinki Art Goes kapakka 23.8.)
- Janina Rajakangas: *Ihana ja hieno* (Tampere, Sisä-Suomen tanssin aluekeskus 17.–26.4.; Kuopio, Itäinen tanssin aluekeskus 3.5.; Oulu, Pohjoinen tanssin aluekeskus 8.–9.6.; Turku, Läntinen tanssin aluekeskus 5.–6.10.)
- Carl Knif: *Claude glass* (Tanssi virtaa Tampereella 18.4.)
- Joona Halonen: *Feature* (Vantaa, Taikaloikka-festivaali 26.4.)
- Joona Halonen: *Whispering Cosmos* (Kuopio tanssii ja soi 17.6.)
- Ervi Sirén: *KITE* (Kuopio tanssii ja soi 19.–20.6.)
- Kosei Sakamoto: *Haigafuru – Ash is falling* (Pyhäjärvi, Täydenkuun tanssit 25.7.)
- Joona Halonen: *Toinen puoliaika* (otteita teoksesta, Helsinki, Helsingin juhlaiviikot/ Suomen Kansallisteatteri 23.8.)
- Jenni Koistinen: *tänään.täällä.me: paikka auringossa* (Tampere, Yhteisötanssi-festivaali 24.8.)
- Eeva Muilu: *Kvintetto* (Turku, Manifesti 16.9.)
- Maija Hirvanen: *Our social democratic bodies* (Helsinki, Cirko-keskus, Baltic Circle 10.–11.11.)
- Maija Mustonen: *The Greatest Love Songs* (Turku, XS-festival 22.11.)
- Ervi Sirén: *Viita* (ote teoksesta; Helsinki, Aleksanterin teatteri, Tanssin juhlaa -gaala 28.–30.11.)
- Elina Pirinen: *Lover of the Pianist* (ote teoksesta; Helsinki, Aleksanterin teatteri, Tanssin juhlaa -gaala 29.–30.11.)

Kiertue-esitykset ulkomailla:

- Ervi Sirén: *KITE* (Japani, Kioto, Kyoto Art Center 2.–3.3.; Japani, Tottori, Bird Theatre Festival 29.–30.9.)
- Veli Lehtovaara & Maria Ferreira Silva: *Light as a Feather, Green as an Apple* (Alankomaat, Utrecht, Spring Dance Festival 27.–28.4.; Belgia, Antwerpen/ Singel, Bouge B 2012 11.5.; Belgia, Kortrijk, November NEXT Festival 27.–28.11.; Belgia, Leuven 7.12.; Belgia, Brugge, December Dance Festival 9.12.)
- Eeva Muilu & Milja Sarkola: *In Human Disguise* (Norja, Tromssa, RadArt Festival 6.5.; Itävalta, Wien, ImPuls Tanz Festival 21 & 24.7.)
- Joona Halonen: *Feature* (Italia, Torino, Interplay Festival 17.5.)
- Elina Pirinen: *Lover of the Pianist* (Italia, Bossano de Grappa, Spring Forward Festival 25.8.; Viro, Tallinna, August Dance Festival 31.8.; Romania, Bukarest, eXploreDance Festival 23.9.)
- Off/Balance: *On the Threshold* (Saksa, Düsseldorf, internationale tanzmesse nrw 31.8.)
- Kati Korosuo & Eliisa Erävalo: *A Good Friend* (Saksa, Düsseldorf, internationale tanzmesse nrw 31.8.)
- Maija Hirvanen: *Our social democratic bodies* (Ruotsi, Tukholma, Dansens Hus 21.–22.9.; Etelä-Korea, Soul, Performing Arts Festival 9.–10.10.)
- Kosei Sakamoto: *Haigafuru – Ash is falling* (Japani, Tottori, Bird Theatre Festival 29.–30.9.)
- Carl Knif: *Claude glass* (Ranska, Brest, European Festival La Becquée 10.10.)

3. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

3.1. Esitysvienti ja esitysviennin yhteistyöverkostot

Zodiak jatkoi kansainvälisen esitysviennin ohjelmallista kehittämistyötä. Esitysvienti on pääasiassa kysyntälähtöistä, mutta yhä tärkeämpään rooliin nousevat myös esitysviennin erilaiset yhteistyöverkostot. Verkostojen kautta on mahdollista vahvistaa Zodiakin kansainvälistä brändiä ja tunnettuutta sekä sitouttaa eri maiden partnerit pitkäjänteiseen esitysvaihtoon.

Vuoden 2012 aikana Zodiak keskittyi esitysvaihto- ja residenssi-ohjelmiin ja niissä toimimiseen jo luotujen kontaktien ja vientipotentiaalien hyödyntämiseksi ja realisoimiseksi. Tämä toiminta on aktivoitunut entisestään Zodiakin liittyttyä syksyllä 2011 merkittävien tanssitoimijoiden muodostamaan eurooppalaiseen DÉPARTS-verkoston. EU-rahoitteinen ohjelma soveltuu hyvin Zodiakin kokonaisvaltaiseen toiminta-ajatukseseen ja avaa uusia yhteistuotanto-, vierailutus-, laadunkehittämis- ja jatkokoulutusmahdollisuuksia suomalaistaitelijoille.

Les Repérages

Zodiak on ainoana suomalaisena partnerina mukana 15 maan edustajien muodostamassa **Les Repérages** -verkostossa.

Les Réperages'n jäsenet ovat: Danse a Lille (Lille/Roubaix, Ranska), Tanztendenz München (München, Saksa), Tanzhaus NRW (Düsseldorf, Saksa), Charleroi/Danses (Charleroi, Belgia), Centre de Documentação e pesquisa em dança (Rio de Janeiro, Brasilia), Tangente Montréal (Montreal, Kanada), Tala Dance Center (Zagreb, Kroatia), Mosaico Danza (Torino, Italia), Trois C-L (Luxemburg), Melkweg (Amsterdam, Alankomaat), Balletteatro Auditorio Porto (Porto, Portugal), DanceEast (Ipswich, Englanti), ADC Geneve (Geneve, Sveitsi), Rencontres de Carthage Tunis (Tunis, Tunisia), Centre National de la Danse, (Pariisi, Ranska), Maison Folie Wazemmes (Lille, Ranska), Collectif Essonne Danse (Pariisi/ Metropoli-alue, Ranska) ja Zodiak (Helsinki, Suomi).

Verkoston tarkoituksena on tarjota kansainvälisiä esiintymismahdollisuuksia nuorille kyvyille. Partneriorganisaatiot on jaettu kahteen ryhmään, jotka vuorovuosin lähettävät oman edustusteoksensa Ranskan Lilleen ja Belgian Charleroihin esitettäväksi Les Repérages -festivaalin ohjelmistossa. Vastaavasti kukin organisaatio sitoutuu vierailuttamaan omassa ohjelmistossaan vähintään yhden festivaalille valittujen ryhmien tai koreografien teoksista. Festivaalin lisäksi verkostopartnerit tekevät kansainvälistä yhteistyötä eri muodoin.

Zodiakin teosvierailu Les Repérages -festivaalilla ajoittuu parittomiin vuosiin, joten vuonna 2012 Zodiak ei ollut mukana taiteellisessa ohjelmistossa. Syksyllä Zodiak esitti Les Repérages -verkoston vastavierailuna sveitsiläisen koreografian **Tabea Martinin** dueton *Duet for Two Dancers*. Teos kuuluu myös Aerowaves-verkoston vaihtotuotantoon.

DÉPARTS

DÉPARTS (Practices for an integrated development of European contemporary dance) on eurooppalaisten tanssitoimijoiden muodostama verkosto. Verkosto on kehittynyt Anne Theresa de Keersmaekerin Brysseliin perustaman PARTS-koulun (Performing Arts Research and Training Studios) aloitteesta. DÉPARTS perustettiin vuonna 2001, tavoitteena laajentaa PARTS:n vaikutuspiiriä ja edesauttaa opiskelijoiden sijoittumista kentälle. DÉPARTS:n kohderyhmä ei nykyisin rajoitu vain PARTS:n oppilaisiin, vaan laajasti nuoriin tanssitaiteilijoihin Euroopassa.

EU:n kulttuuri-ohjelman tukeman DÉPARTS-ohjelman uusin vaihe on 2009–2014 ja siihen kuuluu 13 merkittävää partneria eri puolilta Eurooppaa.

DÉPARTS-ohjelman partneriorganisaatiot: PARTS (Bryssel, Belgia), Alkantara (Lissabon, Portugal), Bimeras (Istanbul, Turkki), CDC Toulouse (Toulouse, Ranska), Forum Dança (Lissabon, Portugal), Hebbel am Ufer (Berliini, Saksa), Kunstencentrum Vooruit (Ghent, Belgia), Kunstencentrum Buda (Kortrijk, Belgia), MDT (Tukholma, Ruotsi), PACT Zollverein (Essen, Saksa), Springdance (Utrecht, Hollanti), Trafó (Budapest, Unkari) sekä Zodiak (Helsinki, Suomi).

Partnerit toteuttavat kolmeen eri toimintasektoriin liittyvää toimintaa – koulutus (jatkokoulutuksen mahdollistaminen taiteilijoille; workshopit, residenssit, mentorointi); yhteistuotannot sekä esitykset (mm. tutkimukselliset projektit, osatuotannot, teosten vierailutus). Verkoston kokouksissa sovitaan yhdessä toimintalinjat ja periaatteet, mutta kukin partneri saa itsenäisesti päättää oman toimintansa sisällöstä ja toteutuksesta. Toimintakustannukset jakaantuvat puoliksi partnerin ja verkoston EU-rahoituksen kesken.

Zodiak kutsuttiin verkoston uudeksi partneriksi keväällä 2011. EU hyväksyi Zodiakin DÉPARTS-verkoston jäsenyyden heinäkuussa ajanjaksolle 1.7.2011–30.4.2014.

Vuonna 2012 DÉPARTS-ohjelman puitteissa tuotettiin 3 uutta kantaesitystä: **Veli Lehtovaaran** ja **Maria Ferreira Silvan** duetto *Light as a Feather, Green as an Apple*, **Thomas Lehmenin** suomalais-saksalainen ryhmäteos „*Bitte...*” sekä portugalilaistaiteilijoiden **Ana Borralhon** ja **João Galanten** yhteisötanssiteos *Atlas Helsinki* 100 helsinkiläiselle. Ohjelman puitteissa vierailutettiin 4 kansainvälistä teosta Sivuaskel-festivaalilla sekä **Mikko Hyvösen** ja **Salka Ardal Rosengrenin** duetto *Trash Talk*. Verkosto-ohjelmaan kuului myös Zodiakin ammattilaiskursseja sekä kansainvälisiä residenssejä.

Osana DÉPARTS-aktiviteetteja Zodiak järjesti messu- ja promootiomatkat **Veli Lehtovaaran** ja **Mikko Hyvösen** teoksille *Dasha Mazurka – Doubt in Frame or Queen of Sweden killed Descartes* (New York, APAP|NYC, 10.1.) ja *On the Threshold* (Düsseldorf, internationale tanzmesse nrw, 30.8.).

DÉPARTS-verkosto pitää 2–5 verkostokokousta vuosittain. Vuonna 2012 kokoukset järjestettiin Lissabonissa 3.–4.6. ja Helsingissä 12.–13.12. ICE HOT -platformin yhteydessä.

Mikko Hyvönen & Salka Ardal Rosengren: *Trash Talk* / Kuva: Bart Grietens

Aerowaves

Aerowaves on Lontoon The Place -teatterin entisen johtajan **John Ashfordin** vetämä verkosto, jossa noin 30 eurooppalaista tanssialan asiantuntijaa valitsee vuosittaisen haun pohjalta 20 mielenkiintoisimman esityksen suosituslistan verkoston partnereina toimiville esitystaloille ja festivaaleille. Zodiak toimii aktiivisesti myös Aerowaves-verkostossa ehdottaen suomalaiskoreografien teoksia vuosittaiseen hakuun.

Vuonna 2012 Aerowavesin 20 parhaan esityksen suosituslistalle valittiin 460 produktion joukosta Zodiakin vuonna 2011 kantaesittämä **Elina Pirisen** sooloteos *The Lover of the Pianist*. Teosta esitettiin viisi kertaa vuoden aikana eri puolilla Eurooppaa.

Syksyllä 2012 Zodiak jatkoi yhteistyötä Tanssiareena ry:n kanssa Aerowavesin helsinkiläisenä tuotanto- ja esittäjäpartnerina tuottamalla syyskuussa kahden Aerowaves-teoksen yhteisillan FALL FOR DANCE -kiertueella. Ohjelmassa nähtiin saksalauskoreografi **Jolika Sudermannin** ryhmäteos *PULSE* sekä sveitsiläisen **Tabea Martinin** duetto *Duet for Two Dancers*.

3.2. Kansainväliset yhteistuotannot

Tanssin kansainvälinen kierrätys tapahtuu nykyään yhä laajemmassa mitassa yhteistuotantoperiaatteella tuottajaverkostoissa. Keskeiset eurooppalaiset tanssitalot, kulttuuri- ja taidekeskukset, tanssifestivaalit ja tanssiryhmät tuottavat ohjelmistojaan partner-sopimuksilla. Kansainvälisellä tuottajuudella on monitahoinen ja kauaskantoinen merkitys ja vaikutus teosviennin ja -tuonnin välimaastossa.

Zodiakin tavoitteena on tuottaa 1–2 kansainvälistä yhteistuotantoa vuosittain sekä kantaesitys- että festivaali-ohjelmistoissa, kuitenkin edelleen painottaen suomalaisten tanssitaiteilijoiden osallistumis- ja työllistymismahdollisuuksia näissä tuotannoissa.

Vuonna 2012 Zodiakin kansainvälinen yhteistuottajuus sai uutta potentiaalia sen liityttyä DÉPARTS-verkostoon. Zodiak osallistui 4 kansainväliseen yhteistuotantoon: **Veli Lehtovaaran** ja portugalilaisen **Maria Ferreira Silvan** duettoon *Light as a Feather, Green as an Apple* (DÉPARTS-verkosto ja Theater Malpertuis), japanilaisen **Kosei Sakamoton** ryhmäteokseen *Haigafuru* suomalaistanssijoille (Japan Contemporary Dance Network), saksalaisen **Thomas Lehmenin** ryhmäteokseen „*Bitte...*” suomalaisille ja saksalaisille tanssijoille (DÉPARTS-verkosto ja PACT Zollverein) sekä portugalilaisten **Ana Borralhon** ja **João Galanten** yhteisötanssikonseptiin *Atlas Helsinki* (DÉPARTS-verkosto). Kaikkien neljän teoksen kantaesitykset nähtiin Zodiakissa.

Zodiak pyrkii aktiivisesti löytämään ulkomaisia yhteistuotantopartnereita myös suomalaiskoreografien teoksille. Yhteistuotantopartnerien saaminen mahdollistaa paremmat tuotanto-olosuhteet, laajemman rahoituspohjan teokselle sekä valmiit kiertue-esityspaikat. Eurooppalainen yhteistuotanto luotettavien ja arvostettujen partnerien kesken luo myös kantaesitysteokselle paremmat mahdollisuudet tulla valituksi maineikkaiden festivaalien ohjelmistoon jo tuotantovaiheessa.

Veli Lehtovaaran ja **Maria Ferreira Silvan** teos *Light as a Feather, Green as an Apple* tuotettiin yhdessä belgialaisen Theater Malpertuisin kanssa. Theater Malpertuis promotoi teosta ja toimii sen kiertuejärjestäjänä. Aktiivisen työn ansiosta teos nähtiin eurooppalaisilla festivaaleilla ja teattereissa seitsemän kertaa vuoden 2012 aikana.

3.3. Residenssivaihto-ohjelmat

Zodiakin tavoitteena on löytää tarkoituksenmukaisia kansainvälisiä vaihto- ja residenssiohjelmia ja -partnereita. Residenssijaksot edesauttavat taiteilijoiden paneutumista teosten taiteelliseen kehittelyyn ja työstämiseen ja siten lisäävät taiteellista laatua. Residenssiohjelmien avulla taiteilijoille tarjoutuu myös mahdollisuus verkostoitua, päästä osaksi paikallista luovaa yhteisöä ja saada uusia virikkeitä. Lisäksi residenssitoiminta on tärkeä väylä esitysviennin ja yhteistuotantojen kehittämiseen.

Zodiakin residenssiohjelman kehittämiseen on saatu merkittävää tukea Koneen säätiöltä vuosina 2011 ja 2012. Tuen avulla toteutettu residenssitoiminta Zodiakin ulkopuolella oli vuonna 2012 aiempaa laajempaa.

WorkspaceBrussels (Belgia)

WorkspaceBrussels on nuoria taiteilijoita tukeva organisaatio jonka toimintamuotoihin kuuluvat mm. residenssiprojektit, yhteistuotannot, tutkimukselliset projektit ja koreografien coaching-ohjelma. WorkspaceBrusselsin residenssiohjelman partnereina Brysselissä toimivat Kaaitheater, Rosas ja Brigittines. Residenssijaksojen tuloksia esitellään vuosittain Working Title Platform -esityssarjassa kesä- ja joulukuussa.

Zodiakin yhteistyö WorkspaceBrusselsin kanssa alkoi vuonna 2011 house-koreografi **Veli Lehtovaaran** työskennellessä työryhmineen residenssissä valmistamassa vuoden 2012 kantaesitysteostaan Zodiakille.

Koreografit **Jarkko Partanen** ja **Anna Maria Häkkinen** työskentelivät WorkspaceBrusselsin residenssitaiteilijoina 9.–21.12. harjoittaen vuoden 2013 Zodiakin kantaesitysteostaan *DIG MY JOCKEY*. Residenssijakso ajoittui Working Title -festivaalin yhteyteen. Näin heille avautui mahdollisuus myös laajaan verkostoitumiseen, oman työn esittelyyn sekä palautteen saamiseen omasta työstään niin festivaalin kuin WorkspaceBrusselsin taiteilija- ja kuraattoriverkoston jäseniltä. Samoin he tutustuivat Workin Title -festivaalin laajaan ohjelmistoon ja osallistuivat taiteilijatapaamisiin.

Studiostrade – European Network

Studiostrade on vuona 2010 käynnistetty eurooppalainen yhteistyöverkosto, jonka tarkoituksena on mahdollistaa residenssivaihtoja pienten ja keskisuurten toimijoiden välillä. Studiostrade tarjoaa ruohonjuuritason verkottumisen ja taiteellisten ideoiden jakamisen eurooppalais-taiteilijoiden kesken. Verkoston koordinaattorina toimii **Caroline Simon** (Silke Z., Köln).

Studiostrade-verkoston jäsenet ovat: Silke Z./ Resistdance and Studio 11 (Köln, Saksa), Zodiak (Helsinki, Suomi), Pavilion Dance South West (Bournemouth, Englanti), Digital Dance (Essex, Englanti), Stéla (Saint-Etienne, Ranska), Compagnie Humaine (Nizza, Ranska), Vo'Arte (Lissabon, Portugali), Arts Printing House (Vilna, Liettua) ja Legitimate Bodies Dance Company (Birr, Irlanti).

Studiostrade piti kokouksen Düsseldorfin tanssimessujen yhteydessä 31.8. sekä verkoston 2-vuotisjuhlat messuosastolla verkoston promootiotalaisuutena.

Koreografi **Sari Palmgren** työskenteli työryhmineen –äänisuunnittelija **Tuomas Norvio**, tanssijat **Maria Savosalmi** ja **Lotta Suomi**, näyttelijä **Jukka Peltola**, pukusuunnittelija **Karoliina Koiso-Kanttila** – Silke Z.:n tiloissa Kölnissä vuodenvaihteessa 27.12.–26.1.13 harjoittaen työryhmänsä kanssa tulevaa Zodiak-teostaan *The Earth song*.

DÉPARTS

Residenssitoiminta on osa laajan DÉPARTS-verkoston hankeohjelmaa. Toimiminen verkoston jäsenenä antaa Zodiakille lisäresursseja taiteilijaresidenssien järjestämiseen Helsingissä sekä suomalaistaiteilijoiden lähettämiseen kansainvälisiin residensseihin. Työskentelyresidenssien lisäksi toimintaan nivoutuu oleellisena osana myös taiteellinen mentorointi.

Saksalaiskoreografi **Thomas Lehmen**, koreografian assistentti **Alyssa Gersony** (Yhdysvallat), dramaturgi **Claudia La Rocco** (Yhdysvallat) sekä tanssijat **Hermann Heisig** (Saksa), **Eeva Muilu**, **Vera Nevanlinna** ja **Liisa Risu** työskentelivät Essenissä sijaitsevassa residenssikeskus PACT Zollvereinissä 2.–15.7. työstäen Zodiakin syyskauden ryhmäteosta „Bitte...”

Portugalilainen Alkantara ja Zodiak pitivät kokouksen Helsingissä 7.11. sopien yhteisöllisyydestä Zodiakin housekoreografian **Veli Lehtovaaran** ja hänen viisihenkinen *Inter-local Atelier* -työryhmänsä – Lehtovaaran lisäksi **Mikko Hyvönen**, **Aron Blom** (Ruotsi), **Elisa Yvelin** (Ranska) ja **Stav Yeini** (Israel) – residenssi- ja laboratoriotyöpajaan. Inter-local Atelier työskentelee vaihtoehtoisten mallien löytämiseksi tanssi- ja esitystaiteen harjoittamisessa. Työryhmä haluaa määritellä uudelleen olosuhteet sekä valita ympäristöt, joissa he työskentelevät. Työskentely muodostuu residensseistä ja lyhyemmistä laboratorioista eri paikoissa. Taiteilijakollektiivi käynnisti toimintansa HIAP:n Suomenlinnan studioilla Helsingissä 15.–19.8. ja jatkoi syyskauden loppulla työskentelyään WorkspaceBrusselsissa taiteellisen laboratoriotyön suunnittelun parissa. Ensimmäinen varsinainen laboratorioresidenssi Atelier Helsinki toteutetaan Zodiakissa kuukauden mittaisena touko–kesä-

kuussa 2013 ja Alkantarassa Lissabonissa syyskaudella 2013. Lisäksi työryhmä pitää yhden residenssijakson Tukholmassa vuonna 2013.

DÉPARTS-ohjelman puitteissa myös esitystaiteilija **Masi Tiitta** työskenteli residenssissä Tukholmassa MDT:ssä 3.–21.12. harjoittaen kevätkauden 2013 sooloteostaan *Sotilas*.

Suomi–Japani -taiteilijavaihto-ohjelma

Zodiak aloitti yhteistyöohjelman JCDN Japan Contemporary Dance Networkin kanssa vuosille 2011–2012. Ohjelma on jatkoa vuosien 2007–2009 residenssivaihto-ohjelmalle Suomen ja Japanin välillä. Aiempaan vaihto-ohjelmaan verrattuna uusi yhteistyö on mittavampaa ja taiteellisesti kuratoitua, sisältäen residenssivaihtojen lisäksi myös yhteistuotantoja Suomen ja Japanin välillä. Uuden kauden vaihto-ohjelman painopisteeksi haluttiin panostus kokeneempiin koreografeihin.

Vuosille 2011–2012 yhteistyöohjelmaan valittiin koreografeiksi **Ervi Sirén** Suomesta ja **Kosei Sakamoto** Japanista. Sirén työskenteli Japanissa paikallistanssijoiden kanssa, Sakamoto Suomessa. Yhteistuotantona syntyvät teokset esitettiin kummassakin maassa. Yhteistyökumppaneina toimivat mm. Täydenkuun tanssi-festivaali, Bird Theatre Festival ja Tanssin tiedotuskeskus. Ohjelmaa tukivat mm. Japan Foundation ja Saison Foundation.

Tammi–maaliskuussa 2012 koreografi **Ervi Sirén** ja äänisuunnittelija **Aake Otsala** työskentelivät residenssissä Morishita Studiolla Tokiossa valmistaen ryhmäteoksen *KITE*. Teos kantaesitettiin 2.–3.3. Kioton Art Centerissä. Osa teoksesta esitettiin myös osana TPAM (Performing Arts Meeting in Yokohama)-messuohjelmaa. Teos vieraili kesäkuussa Kuopio tanssii ja soi -festivaaleilla 19.–20.6. Japanilaiskoreografi **Kosei Sakamoto** ja valosuunnittelija **Takayuki Fujimoto** työskentelivät vastaavasti Zodiakissa maaliskuussa tehdessä tanssiteoksen *Haigafuru – Ash is falling*. Teoksen kantaesitysperiodi oli Zodiakissa 11.–18.4. Haigafuru vieraili myös Täydenkuun tanssi-festivaaleilla 25.7. Molemmat teokset esitettiin Japanissa Tottorin Bird Theatre -festivaaleilla 29.–30.9.

Saksalais-suomalainen residenssi-ohjelma

Helsingin Goethe-Institut ja Zodiak aloittivat vuonna 2011 saksalais-suomalaisen residenssi-ohjelman, jonka tarkoituksena on tarjota työskentelyresidenssi Suomessa saksalaisille tanssitaiteilijoille. Tavoitteena on edistää maiden välistä yhteistyötä tanssitaiteen alalla.

Vuonna 2012 saksalaiskoreografi **Thomas Lehmen** teki yhteistyön puitteissa koreografian „*Bitte...*” suomalaisille ja saksalaisille tanssijoille. Työryhmä työskenteli Zodiakin lisäksi residenssissä PACT Zollvereinissä Essenissä. Kansainvälisen yhteistuotannon kantaesitys oli Zodiakin ohjelmistossa syys–lokakuussa.

Thomas Lehmen: „Bitte...” / Kuva: Thomas Aurin

Muut residenssit

Koreografi **Maija Hirvanen** työskenteli Tukholman Danssens Husissa 25.6.–14.7. *For those who have time* -teoksen tanssijoiden **Hanna Ahdin**, **Andrius Katinaksen** ja **Jukka Tarvaisen** kanssa.

HIAP (Helsinki International Artist-in-residence Program)

Uuden tanssin keskus Zodiak on yksi HIAP:n (Helsinki International Artist-in-Residence Programme) residenssikeskuksen perustajajäsenistä ja hallinnoijista. Tämän Kaapelitehtaalla toimivan monitaiteisen taiteilijavaihto-ohjelman puitteissa Zodiakilla on mahdollisuus vuosittain kutsua kansainvälisiä tanssitaiteilijoita työskentelemään Suomeen. HIAP-ohjelma tarjoaa koreografeille ja tanssitaiteilijoille asumisen HIAP:n studioissa Kaapelitehtaalla ja/tai Suomenlinnassa.

Zodiak ja HIAP solmivat kaksivuotisen pilottiprojektin DANCE LINK vuosille 2011–2012. Projektissa yhdistyvät mielekkäiden työskentelyolosuhteiden tarjoaminen tanssitaiteilijoille, tanssiteosten tuottaminen, esittäminen, kierrättäminen, koulutuksellinen näkökulma sekä yleisö- ja yhteistyö.

Zodiak vastaa hankkeen taiteellisesta toteutuksesta ja kansainvälisistä partnereista ja HIAP residenssiasumisen järjestämisestä Helsingissä. Zodiak toimii myös asiantuntijana HIAP:iin suoraan hakeneiden tanssitaiteilijoiden kuratoinnissa. Pilottiprojekti mahdollistaa residenssien pitkäjänteisen suunnittelun ja tuo varmuutta niiden taloudelliseen toteutumiseen.

Taiteellinen johtaja Harri Kuorelahti ja TPAMin Mariko Tsukaguchi Düsseldorfin tanssimessuilla / Kuva: Zodiak

3.4. Kansainvälinen verkostoituminen

Zodiakin kaltaiselle sisältöasiantuntijalle ja sen taiteilija-verkostolle on tärkeää ja ominaista erityisesti pitkäjänteisten kahdenvälisen yhteyksien luominen vastaaviin kansainvälisiin organisaatioihin. Kansainvälisen teosviennin laajentuminen ja tanssitaiteen ilmaisullinen kehitys kumpuavat henkilökontakteista.

Tuottamiensa teosten tunnettuuden ja viennin edistämiseksi Zodiakin edustajien on välttämätöntä päästä verkostoitumaan alan tärkeimpiin kansainvälisiin tapahtumiin, tanssialan festivaaleille ja messuille, eri maiden platformeille sekä muihin tuottaja- ja taiteilijataapaamiisiin. Tärkeää on myös vastavuoroisesti kutsua ulkomaisia tekijöitä, vaikuttajia, tuottajia, taiteilijoita ja tanssijournalisteja Suomeen.

Kansainvälinen verkostoituminen mahdollistaa myös toiminnan tärkeän 'benchmarkkauksen', sillä Zodiak on Suomen mittakaavassa ainutlaatuinen nykytanssin toimija ja organisaatio. Omaa osaamista, kehitystä ja tasoa on tärkeä voida verrata muiden vastaavien organisaatioiden toimintaan.

APAP, Global Performing Arts Marketplace and Conference (New York, Yhdysvallat 6.–10.1.)

Zodiak osallistui ensimmäiseen yhteispohjoismaiseen messutapahtumaan Yhdysvalloissa. Pohjoismaiden ja kanadalaisen CINARS-organisaation yhteinen showcase-kokonaisuus *Ice Storm* 7.–10.1. oli osa maailman suurimpaa esittävän taiteen APAP-messutapahtumaa New Yorkissa. Zodiak osallistui yhteiseen messuosastoon sekä maineikkaassa Joyce SoHo -teatterissa järjestettyyn showcase-ohjelmaan Dasha Mazurka -työryhmän teoksella 10.1. Otteen teoksesta *Doubt in Frame or Queen of Sweden killed Descartes* esittivät koreografit **Veli Lehtovaara**, **Mikko Hyvönen** sekä **Maria Saivosalmi**. Messumatkaan osallistui myös Zodiakin taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti** tutustuen myös samanaikaisen *American Realness* -festivaaliin ohjelmistoon sekä perehtyen New Yorkin esittävän taiteen kentän toimijoihin kahdenkeskisissä tapaamisissa (mm. Joyce Soho, Chocolate Factory ja Abrons Arts Center).

internationale tanzmesse nrw (Düsseldorf, Saksa 29.8.–1.9.)

Saksassa Düsseldorfissa järjestettävä **internationale tanzmesse nrw** on maailman suurin yksinomaan tanssiin keskittyvä messu- ja verkottumistapahtuma. Zodiak osallistui Düsseldorfin tanssimessuille omalla messuosastolla ja kolmehenkisellä edustuksella.

Düsseldorfin tanssimessut valitsi viralliseen showcase-ohjelmaansa Zodiakin ohjelmistosta **Veli Lehtovaaran** ja **Mikko Hyvösen** Off/Balance -ryhmälle koreografioiman teoksen *On the Threshold* sekä studiosiisittelyn **Kati Korosuon** ja **Eliisa Erävalon** teoksesta *A Good Friend*. Zodiakin henkilökunnasta messuille osallistuivat taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti**, tuottaja **Maija Eränen** ja tiedottaja **Kaisa Rissanen**.

Zodiak osallistui aktiivisesti myös Dance Info Finlandin järjestämiin tapahtumiin ja messuosastoyhteistyöhön sekä yhteispohjoismaiseen Nordic Combined -messutoimintaan.

IETM (Zagreb, Kroatia 25.–28.10.)

Zodiak on **IETM:n** (International Network for Contemporary Performing Arts) jäsen. IETM on laaja kansainvälinen esittävän taiteen verkosto, jonka vuotuisissa kokouksissa kohtaa 400–600 taiteentuottajaa ja -vaihtajaa eri puolilta maailmaa. Tanssin asema IETM:ssä on vahvistunut viime vuosina ja vuosikokousten yhteydessä järjestetään erillisiä tanssiohjelmistoja, seminaareja ja tapaamisia.

Toiminnanjohtaja **Raija Ojala** ja tuottaja **Maija Eränen** osallistuivat Kroatiassa Zagrebissa järjestettyyn IETM:n

syyskokoukseen ja festivaaliin 25.–28.10. Kokouksen aikana he osallistuivat seminaareihin ja työpajoihin, tapasivat muita kansainvälisesti toimivia esittävän taiteen ammattilaisia sekä seurasivat taiteellista ohjelmaa.

ICE HOT 2012 (Helsinki 12.–15.2.)

Toinen pohjoismainen **ICE HOT – Nordic Dance Platform** -tapahtuma järjestettiin Helsingissä 12.–15.12. Tanssin tiedotuskeskuksen päävastaulla. Tapahtuman kansainvälisesti jurytettyyn pääohjelmistoon valikoitui Suomesta kuusi näyttämöteosta, joista neljä oli Zodiak-tuotantoa: **Off/Balance: On the Threshold**, **Elina Pirinen: Lover of the Pianist**, **Eeva Muilu** ja **Milja Sarkola: In Human Disguise** sekä **Maija Hirvanen: Our social democratic bodies**. Lisäksi studiopresentaatio-ohjelmaan valittiin Zodiakin tuotannoista **Mikko Hyvösen** ja **Saara Töyrylän Houdini's Hit** ja **Heli Meklinin Bruce and More**. Tapahtuman aikana Zodiak paitsi organisoivat omat esityksensä, vastaanotti satoja kansainvälisiä vieraita, järjesti kaksipäiväisen DÉPARTS-kokouksen ja lukuisia kahdenvälisiä tapaamisia sekä käynnisti Suomi-Australia -vaihto-ohjelman, myös promotoi tuottamia teoksia.

Made in Nordic Countries

Zodiak osallistui yhteispohjoismaiseen *Made In Nordic Countries* -kirjaan. Teos promotoi pohjoismaisia tanssin, teatterin ja sirkustaiteen toimijoita, ryhmiä ja taiteilijoita. Kirja sisältää 62 eri ryhmää ja taiteilijaa kaikista viidestä pohjoismaasta. Kirjan koordinaattorina toimi tukholmalainen tanssitaiteen agentuuriyhtiö Locoworld. Kirjasta otettiin kaksi eri painosta, New Yorkin APAP-messuille tammikuussa ja Helsingin pohjoismaiseen Ice Hot -platformiin joulukuussa.

Veli Lehtovaara & Maria Ferreira Silva (Portugali): *Light as a Feather, Green as an Apple* / Kuva: Elina Brotherus

4. HOUSEKOREOGRAFIT JA MENTOROINTI

4.1. Housekoreografit

Zodiakilla on vuodesta 2004 alkaen ollut kotimaisia koreografeja koskeva kutsukäytäntö. Sen puitteissa keskus tarjoaa suomalaisille koreografeille työskentelyolosuhteet, joissa heillä on mahdollisuus työskennellä teoskeskeisyyttä pitkäjänteisemmin ja work in progress -periaatteella.

Käytännöllä halutaan tukea sekä jo kokeneiden ja koreografisen ammattikypsyytensä osoittaneiden että myös nuorten, vasta ammattiin astuneiden ja läpimurtonsa kynnyksellä olevien koreografien taiteellista kehitystä. Kutsukoreografit nimetään kahden vuoden periodiksi, jonka aikana he voivat käyttää Zodiakin harjoitustiloja tarvitsemassaan määrin ja esittää teoksiaan Zodiakin ohjelmistossa. Housekoreografien muu työskentely Zodiakissa muotoutuu kunkin yksilöllisten toiveiden ja toimintatapojen mukaan.

Vuosina 2011–2013 housekoreografina toimii nuoren polven koreografi-tanssija **Veli Lehtovaara**. Vuonna 2012 Lehtovaara valmisti yhdessä portugalilaisen kollegansa **Maria Ferreira Silvan** kanssa Zodiakissa residenssissä dueton *Light as a Feather, Green as an Apple*. Helsingin kantaesitysperiodin jälkeen teosta esitettiin eri festivaaleilla Belgiassa ja Hollannissa 7 kertaa. Veli Lehtovaaran, **Mikko Hyvösen** ja Off/Balance-ryhmän teos *Kynnyksellä* valittiin sekä Düsseldorfin tanssimestrujen että pohjoismaisen ICE HOT -tapahtuman ohjelmistoon. Veli Lehtovaara piti Zodiakissa myös ammattilaisworkshopin *Physical Garden* omista tanssijan tekniikoistaan ja harjoitteistaan sekä käynnisti Inter-Local Atelier -laboratoriotoinnin.

4.2. Teosten mentorointi ja Z-together

Vuonna 2012 Zodiak kohdisti edelleen resursseja tuottamansa tanssiteosten taiteellis-ilmallisen laadun kehittämiseen ja tuotekehittelyyn.

Mentoroinnin osuutta tuotantoprosesseissa voitiin kertoimusvuonna entisestään vahvistaa, sillä teosten laadun parantamiseen tähtäävä mentorointi kuuluu EU-rahoitteen DÉPARTS-hankkeen keskeisiin toimintasisältöihin. Harjoituskauden aikana kaikilla kantaesitysproduktioilla oli mahdollisuus käyttää ohjauksen ja dramaturgian ammattilaisia tai kokeneita koreografeja teosten ohjaussistentteina ja mentorointiapuna. Mentorointia käytettiin kiitettävästi.

Edellisvuonna aloitettu **Z-together** -toiminta jatkui kertoimusvuonna. Z-together on Zodiakin tuotannossa olevien tekijöiden ja työryhmien työkäytäntö, jossa kokoonnutaan vuoden mittaan yhteen esittelemään omia teosaihioita ja työvaiheita toisille tekijöille. Toiminta ei ole yleisölle tarkoitettua, vaan kollegiaalista mentorointia ja jakamista muiden Z-taiteilijoiden kanssa. Sen toivotaan edesauttavan koreografia ja työryhmää oman teoksensa kehittämisessä ja valmistamisessa ja näin tukevan paitsi taiteellista työtä, myös koko taiteenalan kehittymistä.

Vuoden 2012 toimintapriorisointeihin lukeutui myös aloitus- ja palautepalaverikäytäntö tuotannossa olevien teosten työryhmien kanssa.

Minun nimeni on -harjoitukset Vuotalossa / Kuva: Tuomas Linna

5. KOULUTUSTOIMINTA

Zodiakin tavoitteena on tarjota alan ammattilaisille korkeatasoista, ammatillisesti täydentävää ja syventävää työskentelyä tarjoavaa kurssitoimintaa nykytanssin eri traditioista, tekniikoista ja työmetodeista. Zodiakin kurssi- ja workshop-toiminta suunnitellaan korkeatasoisten koti- ja ulkomaisten opettajien varaan.

5.1. Ammattilaiskurssit

Vuonna 2012 Zodiakissa järjestettiin 7 ammattilaiskurssia ja/tai -työpajaa. Kurseille osallistui 115 tanssialan ammattilaista, keskimäärin 16 osallistujaa/ kurssi.

Kurssit:

- **Ty Boomershine** (Yhdysvallat): *From Written Score to Choreographic Approach* 8.-11.2. (Sivuaskel-festivaali; DÉPARTS-ohjelma)
- **Veli Lehtovaara**: *Physical Garden (Revisited)* 5.-9.2. (DÉPARTS-ohjelma)
- **Ervi Sirén**: *Ammattilaisten aamutunnit* 20.3.-12.4.
- **Martin Nachbar** (Saksa): *Fyysinen dramaturgia* 18.-20.5. (DÉPARTS-ohjelma)
- **Joa Hug** (Alankomaat): *Artistic research lab: Manipulate me!* 15.-12.10. (DÉPARTS-ohjelma)
- **Maija Hirvanen**: *Sweat & Laugh* 24.-25.11.
- **Carolyn Carlson** (Ranska): *Masterclass* 29.11. (DÉPARTS-ohjelma)

6. TANSSIN YLEISÖTYÖ

Tanssin yleisökasvatuksen kehittäminen on yksi Zodiakin aluekeskustoiminnan painotuksia. Tanssin yleisötyötä on tehty Zodiakissa syksystä 2005 alkaen. Vuosi 2012 kanto nyt jo vakiintuneen yleisötyön hedelmiä. Kertomusvuonna Zodiakin yleisötyöhön kohdistuikin laajaa ammatillista mielenkiintoa.

Suomen kieltenopettajien liitto myönsi Zodiakille Otavan kirjasaatiön lahjoittaman *Vuoden 2012 -kielitekopalkinnon* tunnustuksena Zodiakin kehittämien kielityöpajojen luovasta tavasta kehittää nuorten kielitaitoa. Palkinto jaettiin liiton neuvottelupäivillä Oulussa 6.10.

Zodiakin yleisötyö painottui entistä vahvemmin pidempiin prosesseihin sekä esityksen tuottamiseen osana yleisötyöprojektia, kuten yhteisötanssiesitykset *Tarinoita elämästämme*, *Hyvä ystävä*, *Atlas Helsinki* ja *Minun nimeni on*.

Vuoden 2012 yleisötyö numeroina:

- 160 erityyppistä yleisö-, koulutus- ja esittelytapahtumaa, 5062 osanottajaa
- yleisötyökurssit ja -työpajat 103 kurssia, 1 240 osallistujaa (kouluissa, Zodiakissa, muualla)
- taiteilijatapaamiset, yleisökeskustelut ja avoimet harjoitukset 26 kertaa, 786 osallistujaa
- esittely- ja seminaariluennot 24, 967 osallistujaa
- muut yleisötyötapahtumat 7, 2 069 osanottajaa
- yleisötyökurssien ja -työpajojen opetuksessa 33 eri tanssi- ja muun alan taiteilijaa

Kaupunkityöpaja / Kuva: Antti Ahtiluoto

6.1. Vakiintuneet suosikkikurssit ja yhteisötanssi

Yleisötyöohjelmassa jatkuivat jo suosionsa vakiinnuttaneet kurssit: omaan liikkumiseen sekä liiketietoisuuden ja kehollisen kokemuksen kehittämiseen tähtäävät *Tanssi kokemuksena kehossa ja mielessä* -perus- ja jatkokurssit, *Seniorityöpajat* sekä *Repeat-Pause-Edit* -kännykkäelokuvatyöpaja nuorille. Uutena kurssina aloitettiin pelkästään miehille suunnattu *Tanssi kokemuksena kehossa ja mielessä* kurssi. Ohjaajina kursseilla toimivat **Jenni Koistinen**, **Emmi Venna**, **Gabriela Aldana-Kekoni**, **Sari Palmgren**, **Jonna Eiskonen**, **Jukka Tarvainen** ja **Laura Vesterinen**. Lisäksi vuonna 2012 pidettiin kaksi kaikille avointa kehonhuoltoon keskittyvää kurssia, jotka ohjasivat **Terhi Vaimala**, **Jonna Eiskonen** ja **Katja Keränen**. Kännykkäelokuvatyöpajan yhteydessä tehtiin jälleen yhteistyötä m-cultin, Teatterimuseon, Suomen valokuvataiteen museon ja Suomen Parkour ry:n kanssa.

Kinesteettisiä kielityöpajoja opetettiin Helsingin, Vantaan ja Espoon kouluissa suomi toisena kielenä, englannin, ranskan, ruotsin ja espanjan kielellä. Ohjaajina toimivat **Satu Palokangas**, **Jenna Rignell**, **Gabriela Aldana-Kekoni**, **Anniina Tuhkunen** ja **Hanna Ahti**. Työpajojen ja koulutusten yhteydessä tehtiin yhteistyötä Vantaan kulttuuripalvelujen sekä Helsingin, Vantaan ja Espoon opetusvirastojen kanssa. Kielityöpajoja järjestettiin myös aikuisille osana Zodiakin omaa kurssitoimintaa sekä yhteistyössä Helsingin erilaiset oppijat ry:n kanssa.

Tanssin portaat -työpajoja ja koulutuksia järjestettiin Espoossa, Helsingissä ja Seinäjoella. Ohjaajina toimivat **lina Tajonlahti**, **Jenna Rignell**, **Roosa Johanna Ikäheimo**, **Sanna From** ja **Elli Isokoski**.

Keväällä 2012 Gabriela Aldana-Kekoni ohjasi seniorikurssin osallistujille esityksen *Tarinoita elämästämme*, joka esitettiin Zodiakin näyttämöllä kaksi kertaa toukokuun lopussa. Kurssi oli suosittu ja teoksella runsaasti katsojia. **Kati Korosuon** ja **Eliisa Erävalon** *Hyvä ystävä* -teoksen yhteydessä järjestettiin workshop. Dueton koreografi-tanssijat ohjasivat myös Keravan tanssiopiston nykytanssin oppilaille oman version teoksesta, joka esitettiin Keravan tanssiopiston kevätjuhlassa. Tanssiopiston oppilaat olivat mukana avustamassa *Hyvä ystävä* -esityksissä Zodiakissa sekä esiintymässä ohjaajiensa kanssa Kulttuuriratikassa.

Elokuussa 2012 toteutettiin portugalilaisen taiteilijakaksikko **Ana Borralhon** ja **João Galanten** teos *Atlas Helsinki* yhteistyössä Helsingin juhla viikkojen kanssa. Teoskonsepti perustui suuren ihmisryhmän läsnäoloon ja voimaan näyttämöllä. Mukana oli sata eri-ikäistä helsinkiläistä, joista jokainen nousi esille sekä yksilönä että oman ammattinsa ja elämäntilanteensa edustajana. Teosta harjoiteltiin seitsemän päivän ajan ja se esitettiin Pannuhallissa 22.–26.8. viisi kertaa. Atlaksen tuottajana toimi **Jenni Sainio** ja avustavina ohjaajina koreografit **Jenni Koistinen**, **Sari Palmgren**, **Jarkko Partanen** ja **Maija Mustonen**.

Minun nimeni on -yhteisötanssiprojekti / Kuva: Tuomas Linna

6.2. Itä-Helsinki -hanke

Syyskauden yleisötyön suurhanke oli Helsingin kulttuurikeskuksen tuella toteutettu *Minun nimeni on* -yhteisötanssiprojekti Vuosaaren ja Itäkeskuksen alueella. Projektiin osallistui 118 eri-ikäistä ja -taustaista itähelsinkiläistä. Maahanmuuttajataustaisia osallistujia projektissa oli nuorista lähes puolet, aikuisista vajaa viidennes. Projektin taiteellisena vastaavana ja koreografina toimi **Jenni Koistinen** ja sen suunnittelusta ja koordinoinnista vastasi Zodiakin yleisötyövastaava **Katja Kirsi**.

Projekti alkoi koreografi **Jenni Koistisen** ja **Sari Palmgrenin** sekä teatteriohjaaja **Salla Taskisen** ohjaamalla työpajoilla. Työpajoja järjestettiin kuudelle eri ryhmälle alakoululaisista senioreihin. Ryhmät kokoontuivat elokuusta lokakuun loppuun kerran viikossa Vuosalissa, Stoa teatterisalissa, Villa Lill Kallvikissa, Vuosaaren ala-asteen koululla, Itäkeskuksen peruskoulussa, ulkotiloissa eri puolella Vuosaarta sekä Stoa ympäristössä. Työskentelyn edetessä ryhmät vierailivat toistensa luona ja alkoivat valmistella yhteistä esitystä Vuotaloon. Työpajoissa etsittiin liikkeen kautta myös uusia näkökulmia omaan elinympäristöön vierailevien ohjaajien, koreografi **Jaakko Simolan** ja tanssija **Jukka Tarvaisen** kanssa. *Minun nimeni on* -hankkeen päätösjuhla järjestettiin 18.12.2012 Vuosalissa. Projektin osallistujat olivat hyvin sitoutuneita olemaan mukana. Kaksi kolmannesta työpajoihin osallistuneista oli mukana myös yhteisesityksessä.

Tärkeä osa *Minun nimeni on* -projektia työpajojen ja yhteisesityksen lisäksi oli videoteoksen valmistaminen.

Työpajoissa osallistujat olivat valmistaneet pienen tanssin omasta nimestään. Työpajoista valittiin 16 eri-ikäistä osallistujaa, joiden ”liikkeelliset graffitit” kuvattiin eri paikoissa Vuosaarta. Videoteoksen ohjaajana toimi tanssija-koreografi **Sari Palmgren**, kuvaajana **Päivi Kettunen** ja kuvausassistenttina **Heini Mäntylä**. Videoita varten media-taiteilija **Merja Nieminen** suunnitteli nettialustan www.minunnimenion.fi, jossa videot julkaistiin. Videoiden lisäksi sivustolla on osallistujien kirjoittamia lyhyitä tekstejä omasta nimestään. Videot saivat ensi-iltansa projektin loppujuhlan yhteydessä. Musiikin sekä esitykseen että videoihin sävelsi muusikko, äänisuunnittelija **Tuomas Norvio**.

Valokuvaajat **Antti Ahtiluoto** ja **Tuomas Linna** dokumentoivat projektia syksyn ajan ja kokosivat kuvista näyttelyn, joka on esillä Vuotalossa 8.–26.1.2013 ja Zodiakissa 14.2.–12.5.2013. Näyttelyssä ovat keskeisesti esillä myös *Minun nimeni on* -videot. Projektin etenemistä seurattiin blogisivustolla <http://minunnimeni.blogspot.fi>. Blogia ylläpiti **Katja Kirsi**.

6.3. Muu yleisötyö

Zodiakin yleisötyötä, Zodiakia, nykytanssia ja kinesteettisiä kielityöpajoja esiteltiin lisäksi luennoilla ja seminaareissa. Luentoja pidettiin mm. teosalustuksina ja Zodiakin toiminnan esittelynä yleisötyöryhmille, Sibelius-Akatemian yleisötyökoulutuksessa, Helsingin kulttuurikeskuksen kehittämispäivillä sekä Helsingin erilaiset oppijat ry:ssä.

7. TIEDOTUS JA MARKKINOINTI

Uuden tanssin keskus Zodiakin tiedotuksen ja markkinoinnin pääviestinä vuonna 2012 oli Zodiak ennakkolulottomana, rohkeana ja ajankohtaisena kulttuuritoimijana ja -foorumina. Viestinnän painopiste oli erityisesti sähköisessä viestinnässä. Vuoden aikana viimeisteltiin syksyllä 2009 aloitettu laaja zodiak.fi-verkkosivuston uudistusprojekti.

Viestinnän ja markkinoinnin tavoitteita vuonna 2012 oli olemassa olevien yleisösuhteiden kehittäminen ja syventäminen sekä uusien yleisöjen houkutteleva nykytanssin piiriin. Uusia viestinnän ja markkinoinnin väyliä etsittiin sosiaalisissa medioissa ja videoiden käyttöä verkkoyhteisöissä hyödynnettiin entistä laajemmin ja monipuolisemmin. Viestintää kehitettiin ekonomisemmaksi tiedotusmateriaalien ja -kanavien synkronoinnilla.

7.1. Tiedotuskanavat

Zodiakin verkkosivusto www.zodiak.fi toimi Zodiakin pääasiallisena viestintä- ja markkinointikanavana. Opetus- ja kulttuuriministeriön tuella toteutetun Zodiakin verkkopalvelun kehittämishankkeen kolmas vaihe toteutettiin jatkorahoituksen turvin vuonna 2012.

Verkkosivuston uudistuksen tavoitteena oli edistää tanssitaiteen tunnettuutta, parantaa nykytanssin ja yleisötyön saavutettavuutta ja osallistumisen tapoja, tarjota historiallisia dokumentaatiomateriaaleja ja jakaa tietoa. Uusi zodiak.fi-sivusto on dynaaminen, visuaalisuudessaan helpposti lähestyttävä ja käytettävyydeltään yksinkertainen. Runsas kuva- ja videomateriaali avaa uusia polkuja tanssitaiteen ymmärtämiselle ja jakamiselle. Julkaisualustaan integroitu YouTube-videoiden linkitysmahdollisuus on yksinkertaistanut videomateriaalin mutkattoman syöttämisen osaksi muuta informaation sisältöä, ja lisäksi verkkosivustoon integroitu Facebook-komentointi mahdollistaa avoimen dialogin tekijöiden, kokijoiden ja Zodiakin välillä. Sivuston toiminnallisuutta lisäävät muun muassa uudet kurssi-ilmoittautumislomakkeet.

Vuoden 2012 aikana zodiak.fi-sivustolla oli 54 848 käyntiä (2011: 49 677). Absoluuttisesti yksilöityjä kävijöitä oli 29 394 (2011: 26 768) ja näyttökertoja yhteensä 167 217 (2011: 161 553). Edellisen vuoden tapaan kävijät lukivat keskimääräisesti noin kolme sivua käyntikertaa kohden ja viettivät aikaa sivustolla reilut kaksi minuuttia.

Verkkopalvelujen kehittämishankkeen yhteydessä uudistettu sähköinen uutiskirje on saanut kiitosta visuaalisesti rikkaasta ulkoasusta ja helppokäyttöisyydestä. Uutiskirje ilmestyi vuoden aikana 22 kertaa. Uutiskirjeen tilaajarekisterissä oli vuoden 2012 loppuun mennessä yhteensä 1

376 Zodiakin ystävää. Siirrettäessä tilaajarekisteri aiemmin käytössä olleesta Joomla:sta nykyiseen Mailchimp-palveluun päivitettiin rekisteristä samalla kaikki käytöstä poistuneet osoitteet. Nykyinen tilaajaluku on realistinen; se ei sisällä vanhoja osoitetietoja eikä duplikaatteja. Mailchimp mahdollistaa uutiskirjeen jakamisen vaivatta myös Zodiakin Facebook-sivuille sekä suoran linkittämisen verkkosivuille. Uutiskirje tavoittanee nykyisellään käytännössä tilaajarekisteriä laajemmän lukijakunnan.

Verkkoviestinnässä on panostettu uuden kotisivuston rinnalla Facebook-sivustoon, jonka perustan muodostaa aktiivinen sisältösuunnittelu ja päivittäminen sekä kiinnostava kuva- ja videomateriaali. Zodiak tiedottaa sosiaalisessa mediassa esityksistä, kursseista ja työpaikoista, oheistapahtumista, ajankohtaisista uutisista sekä medianäkyvyydestä. Yleisöjä on aktivoitu lisäksi muun muassa lippuarvonnoilla sekä kokeilumielessä pienellä maksetulla mainoskampanjalla.

Vuoden 2012 aikana Zodiakin Facebook-fanien määrä lähes kaksinkertaistui: joulukuussa 2012 sivulla oli 1 478 aktiivista seuraajaa (joulukuussa 2011: 823).

Zodiak markkinoi toimintaansa verkossa myös Google-hakusanamainonnan (AdWords) kautta. Syksyllä verkkotiedotuksen ja -markkinoinnin tueksi käynnistettiin lisäksi pilottiprojektina yhteistyö luoviin aloihin erikoistuneen viestintä- ja markkinointitoimisto **Creatika Agencyn** kanssa.

Zodiakin painettua, neliväristä sidottua ohjelmistoesitettä painettiin keväällä ja syksyllä 12 000 kpl. Esitteen sivumäärä oli 44. Esite sisälsi lyhyet englanninkieliset tiivistelmät ohjelmistosta ja Zodiakista toimijana. Ohjelmistoesitteen kaupunkijakelua tehostettiin ja systematisoitiin entisestään.

Sivuaskel-festivaalista julkaistiin erillinen kaksikielinen (suomi/englanti) 24-sivuinen esite. Painos oli 4 000 kpl. Esitteen kannen mukaista näyttävää festivaalijulistetta painettiin 100 kpl. Jakelu keskitettiin pääkaupunkiseudun kulttuurikeskuksiin, oppilaitoksiin, kirjastoihin, ravintoloihin ja kahviloihin.

Vuoden 2012 aikana Zodiakista tai Zodiakin ohjelmistosta tehtyjä radiohaastatteluja ja -juttuja lähetettiin YLE Radio 1:n Kulttuuriuutisissa, YLE Radio 1:n Kultakuume-ohjelmassa, Radio Helsingissä, Bassoradiossa, Radio Vegas ja Czech Radiossa. Lisäksi valtakunnallista näkyvyyttä saatiin YLE TV2:n uutisissa. Lehdistötiedotteita julkaistiin vuonna 2012 yhteensä 22 kappaletta.

Kampin keskuksen screen / Kuva: Zodiak

7.2. Markkinointi

Markkinoinnissa pääpaino oli ulko- ja verkkomainonnassa. Vuosi aloitettiin Sivuaskel-festivaalin raitiovaunu- ja bussikampanjalla, joka toteutettiin yhteistyössä Stella Polariksen kanssa. Lisäksi Lasipalatsin edustan ulkopilarissa mainostettiin Zodiakin ajankohtaista ohjelmistoa joka kuukausi vaihtuvalla mainoksella koko vuoden ajan. Pilarimainonta jatkui edellisvuosien tapaan Stella Polariksen ja Zodiakin välisenä yhteistyönä. Lokakuussa viikot 42-43 pilarin sijasta kampanjakäytössä oli pääkaupunkiseudun ostoskeskusten digiscreenit sekä Helsingin keskustan ulkodigiscreenit.

Syksyllä Zodiak teki videomainoskampanjan brittiyhtiö PR Entertainment Groupin kanssa. Yhtiö on yksi Rakkautta & Anarkiaa -festivaalin yhteistyökumppaneista ja se hallinnoi Narinkkatorin jättikokoista ulkoscreeniä. Yhteistyönä valmistunutta Zodiakin videomainosta esitettiin näyttävästi Kampissa koko festivaalin ajan leffatrailereiden ja festivaaliuutisten ohessa. Ulkoscreeni tavoitti arviolta 1,1 miljoonaa katsojaa.

Verkossa julkaistiin bannereita Voima Kustannuksen päivittäisessä Fifi-verkkojulkaisussa, Normihomolehden verkkosivuilla, Loikka-festivaalisivustolla sekä kampanjaluontoisesti Liikekieli.com-sivustolla. Zodiakin ohjelmisto oli esillä myös useiden eri verkkosivustojen ja lehtien esityskalentereissa sekä sähköisillä menopalstoilla.

Printtimainonnassa keskityttiin esitystaiteen julkaisuihin sekä kulttuurilehtiin kuten Teatteri&Tanssi, Esitys-lehti, Finnish Dance in Focus, Voima, Niin&Näin ja Iso Numero. Lisäksi Zodiak oli ohjelmistokalenterillaan mukana kevään ja syksyn Väliverhoissa sekä Kulttuurihaitarin kaikissa numeroissa.

Zodiakin suorapostitus koski etupäässä kausiesitteitä, Sivuaskel-esitettä sekä kutsuvieraille suunnattua markkinointia. Kutsuvieraille toimitettiin esitteiden ohessa

painetut kausikutsukortit, esityskohtaiset kutsumuistutukset lähetettiin sähköpostitse. Lisäksi vuoden mittaan toimitettiin yhteistyössä Kaapelitehtaan kanssa kaikille Jätkäsaaren alueen uusille asukkaille Zodiak-esittelykirje sekä lipputarjous. Yhteistyötä Creatika Agencyn kanssa kokeiltiin syyskaudella myös suoramarkkinoinnissa: Creatika kontaktoi syys-lokakuun aikana yhdessä sovittuja kohderyhmiä lippukampanjatarjouksilla sekä puhelimitse, sähköpostitse että printtiflyerein.

7.3. Promootio

Zodiakin kantaesitysteosten tuotantopalveluihin kuuluu ammattitaitoisen valokuvauksen ja videotaltointin tekeminen kustakin teoksesta. Kokopitkät tallenteet ladattiin Zodiakin Vimeo-tilille potentiaalisten asiakkaiden katsotavaksi. Lisäksi kantaesitysteosten koreografeista tehtiin kevätkaudella videoidut tekijähaastattelut ennakkopromootiomateriaaliksi verkkoon. Videokonseptia kehitettiin syksyllä trailerimaiseen suuntaan kuvaaja **Timo Wrightin** avustuksella, ja syyskauden kantaesityksistä kuvattiin haastatteluiden sijaan teaserit, jotka julkaistiin Youtubessa ja Zodiakin verkkosivuilla sekä jaettiin sosiaalisessa mediassa ensi-iltojen alla.

Kansainvälisenä promootiomateriaalina käytettiin vuonna 2010 luotua tuotepohjettä: englanninkielistä yleisesitettä, teoskortteja, kansiota sekä muistikortteja. Zodiakin ajantasaisesta teosrepertuaarista valittiin eniten kiertuepotentiaalia omaavat teokset ja niistä painettiin vanhojen teoskorttien rinnalle uusia kortteja kansainvälisen messuvuoden menekkiä silmällä pitäen. Myös esitteestä otettiin uusintapainos 3 000 kpl. Muistikortteille koottiin video-, kuva- ja tekstimateriaalit valituista teoksista. Näitä materiaaleja yhdistelemällä voitiin promootiotapahtumissa koota kullekin sidosryhmälle soveltuva räätälöity kokonaisuus. Perinteiset dvd-levyt säilyivät yhä käytössä muistikorttien rinnalla.

Vuosi 2012 oli vilkas promootiovuosi lukuisten kansainvälisten tanssimessujen ja tapahtumien vuoksi.

Zodiakin ohjelmistoesitteet 2012

8. TILAT JA TEKNIikka

Zodiakin käytössä Kaapelitehtaalla oleva tilakokonaisuus on muotoutunut vuosien mittaan ja suhteessa toiminnan laajenemiseen. Zodiakilla on Kiinteistö Oy Kaapelitalon kanssa 10 erillistä vuokrasopimusta. Ne käsittävät yhteensä 826,50 m² esitys-, harjoitus-, toimisto- ja varastotiloja.

Tilat: Zodiak-esitystila B-portaan katutasossa (B1/ 380 m²), 2 harjoitustilaa (B2/ 95 m² ja C4/ 180 m²), 4 toimistohuonetta (B1,5/ 14 m², 15 m², 24,5 m² ja 36 m²), 3 varastotilaa (B-kellari/ 54 m², C4/16 m² ja V-aula 12 m²) ja 2 autopaikkaa.

Zodiak vuokrasi edellisvuosien tavoin lisäesitystilaksi Kaapelitehtaan Pannuhallia. Pannuhallin vuokraaminen oli välttämätöntä laajan ohjelmiston mahdollistamiseksi ja suurimuotoisempien teosten tilavaatimusten täyttämiseksi. Pannuhallia vuokrattiin 4 kuukautta Sivuaskel-festivaalin lisäksi 5 isommalle teokselle tammi-toukokuussa ja elokuussa. Pannuhallin lisävuokra- ja laitevuokrakustannus oli 28 400 euroa.

Vuodenvaihteessa 2012–2013 tehtiin ääniteknisen laitteiston lisäinvestointi Pannuhallin tarpeisiin hankkimalla vahvistinkeskus, kaiutinjärjestelmä ja salimikseri. Hankinta kohdistettiin kahdelle vuodelle suunnitelmanmukaisen poisto-ohjelman tason säilyttämiseksi.

Zodiakin ohjelmisto levittäytyi oman Kaapelitehtaan näyttämön (22 teosta) ja harjoitusstudion ohella (8 teosta) Pannuhalliin (8 teosta), Lumeeseen (1 teos), Vuotaloon (1 teos) ja löydettyihin kaupunkitiloihin (2 teosta yksityiskodeissa).

Zodiakissa tapahtuva toiminta ei rajoitu vain Zodiakin omaan ohjelmistoon ja aktiviteettiin, vaan tiloja käytetään tanssitaiteen alalla laajemminkin. Harjoitussaleja käytetään sekä vakiovuoroperiaatteella että tuntikohtaisesti.

Vuonna 2012 Zodiakin harjoitussalit toimivat edelleen vapaamuotoisten kontakti-improvisaatiojamien käytössä. Kontakti-improvisaatiojamien piirissä on vuosittain noin 50 tanssijaa ja opettajaa, keskimäärin 25 osallistujaa/kerta. **DanceAbility Finland** järjesti Zodiakissa edelleen esteettömän ja integroidun taidetanssin työpajoja. Työpajoihin osallistui niin liikuntaesteisiä kuin vammattomiakin tanssiharrastajia.

Vuonna 2012 Zodiak jatkoi harjoitussaliensa vuokrausta ulkopuolisten käyttöön sikäli kuin oman toiminnan ohessa löytyi saliaikoja. Freelance-tanssitaiteilijoille ja -ryhmille tarjottiin saliaikaa subventoituun hintaan produktioharjoittelua varten.

9. HENKILÖKUNTA

Zodiakin palkkakirjanpidossa oli 157 suomalaista henkilöä. Lisäksi lähdeveronalaisia esitys- ja opetuspalkkoja maksettiin 44 kansainväliselle taiteilijalle. Ostopalveluita suoritettiin 40 eri toimijalle 59 kertaa. Zodiak tarjosi kaikkiaan 446 produktiokohtaista työtilaisuutta.

Toteutuneita henkilötyövuosia Zodiakilla oli vuonna 2012 kaikkiaan 25,3, joista tilapäisiä henkilötyövuosia oli 15,3 ja vakinaisia 10. Toteutuneita VOS-henkilötyövuosia oli 17,5, kun laskennallinen valtiosuus kertomusvuonna oli 15 henkilötyövuotta. Aluekeskustoiminnan henkilötyövuosia oli 7,8; 5,3 tilapäistä ja 2,5 vakinaista.

9.1. Vakainainen henkilökunta

Zodiakin vakinaisen henkilökuntaan kuului vuonna 2012 toiminnanjohtaja, taiteellinen johtaja, tuottaja, tiedottaja, yleisötyövastaava, tuotantoassistentti, tekninen vastaava/valomestari ja äänimestari. Vuoden 2012 alusta taiteellisen johtajan ja kansainvälisen toiminnan vastaavan osaikaiset tehtävät yhdistettiin kokoaikaiseksi taiteellisen johtajan toimeksi. Zodiakin tuotanto- ja tekninen henkilökunta koki useita muutoksia.

Zodiakin vakinaiseen henkilökuntaan kuului kertomusvuoden aikana 12 henkilöä.

Vakainainen henkilökunta:

Kristian Ekholm, vt. äänimestari 1.1.–8.6.2012 (**Maija Eränen**, tuottaja 1.4.2012 alkaen **Hannu Hauta-aho**, äänimestari 15.10.2012 alkaen **Outi Järvinen**, tuottaja 30.4.2012 saakka **Katja Kirsi**, yleisötyövastaava **Harri Kuorelahti**, taiteellinen johtaja 1.1.2012 alkaen **Jussi Matikainen**, vt. äänimestari 1.8.–15.10.2012 **Raija Ojala**, toiminnanjohtaja **Anna Pöllänen**, tekninen vastaava/ valomestari **Kaisa Rissanen**, tiedottaja **Marina Seppä**, tuotantoassistentti 15.2.2012 saakka; 20.11.–19.12.2012 **Ulrika Vilke**, tuotantoassistentti 1.2.2012 alkaen

Zodiakin vakinaisen henkilökunnan keskuudessa toteutettiin työnhous- ja valmennuskoulutus, jolla pyrittiin kehittämään Zodiakin työkuultuuria ja -yhteisöä, esimiestyötä ja johtamista sekä työajan hallintaa. Valmennus alkoi huhtikuussa ja päättyi marraskuussa. Koulutuksesta vastasi työvalmentaja **Helka Pirinen**/ Speakersforum. Toiminnanjohtaja **Raija Ojala** ja taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti**

osallistuivat kevätkaudella myös **Etera-opiston** järjestämään esimiesvalmennukseen. Tiedotus- ja tuotantohenkilökunta osallistui oman alansa koulutustilaisuuksiin ja seminaareihin. Vuoden aikana työyhteisössä omaksuttiin uusia pelisääntöjä ja toimintatapoja, kuten näytöntökaukaiset strategia- ja evaluaatiopalaverit.

Zodiakin kirjanpidosta, maksuliikenteestä ja palkkahallinnosta vastasi **Marja-Leena Koskelin/ JaMarKos Oy**. Zodiakin työterveyshuollosta vastasi **Lääkärikeskus/ Aava**.

9.2. Projektityöntekijät, sopimuspalkkaiset ja produktiokohtaiset työsuhteet

Keskuksen graafisena suunnittelijana toimi graafikko **Petri Summanen/**aie tmi. Zodiakin teoskohtaisesta videotaltioinnista, editoinnista ja hdv-tuotteistuksesta vastasi pääosin **Tommi Hyvönen**. Kuvaaja **Timo Wright** kehitti Zodiakin videokonseptia verkkosivustolla ja sosiaalisessa mediassa. Zodiakin teosvalokuvaajina toimivat **Johanna Tirronen/ KuvaUnit**, **Elina Brotherus** ja **Tanja Ahola**.

Zodiakin verkkopalvelun ja zodiak.fi-sivuston viimeistelyvaihe toteutettiin yhteistyössä verkkotuottaja-mediataiteilija **Merja Niemisen** sekä sivuston teknisen tuottajan **Grok IT Oy:n** kanssa. Verkkotiedotuksessa ja -markkinoinnissa käynnistettiin viestintä- ja markkinointitoimisto **Creatika Agencyn** palvelujen käyttö tiedotussisältöjen tuottamisessa sekä yleisöjen aktivoinnissa sosiaalisessa mediassa.

Zodiakin tietoteknisestä konsultoinnista ja huollosta vastasi **Teemu Lehto/Eudoxia** ja kontaktirekisterijärjestelmän kehittämisestä **Matti Knaapi/Gruppo Software**.

Zodiakin tuntipalkkaisena siivojana toimi **Veera-Maija Murtola**.

Sivuaskel-festivaalin tekninen lisähenkilökunta kiinnitettiin **Sun Effects Oy:n** ostopalveluna. Tiedottaja **Vilma Pietilä** toimi 12.11.–21.12. Sivuauskel-esitteen määräaikaisena toimitusassistenttina ja **Marina Seppä** 20.11.–19.12. festivaalin tuotantoassistenttina.

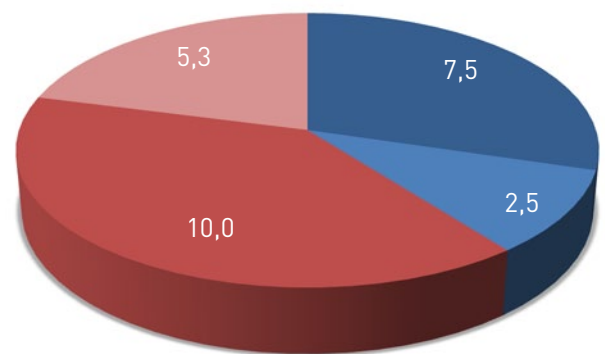
Atlas Helsinki -projektin määräaikaisena projektikoordinaattorina toimi **Jenni Sainio** 1.6.–31.8.2012. Teoksen taiteellisiksi avustajiksi ja esiintyjien koordinoijiksi kiinnitettiin koreografit **Jenni Koistinen**, **Maija Mustonen**, **Sari Palmgren** ja **Jarkko Partanen**. **Itä-Helsinki** -hankkeeseen (Minun nimeni on) kiinnitettiin pidempiaikaisiin työsuhteisiin seuraavat taiteilijat: **Jenni Koistinen**, taiteellinen vastaava, koreografi ja työpajaohjaus 28.8.–31.12.; **Sari Palmgren**, video-ohjaus, -editointi ja työpajaohjaus 28.8.–31.12. ja **Salla Taskinen**, työpajaohjaus ja dramaturginen assistentti 28.8.–31.12.

Zodiakin vakinainen henkilökunta / Kuva: Stefan Bremer

Zodiakin esitys- ja koulutustoiminta tarjosi 387 produktiokohtaista työtilaisuutta (ilman ostopalveluja): tanssijat 148, opetustehtävät 64, koreografit 58, valosuunnittelijat 30, äänisuunnittelijat 21, näyttelijät 14, näyttämötekniiset 11, videosuunnittelijat, -kuvaajat/valokuvaajat 7, mentorit 7, tuottajat/managerit 7, ohjaajat 4, lavastajat 3, puvustajat 3, muusikot 2, toimitus/käännös 2, maskeeraajat 1 ja muut 5.

Henkilötyövuodet 2012

- Vakinainen henkilökunta
 - Vakinainen henkilökunta, aluekeskus
 - Tilapäinen henkilökunta
 - Tilapäinen henkilökunta, aluekeskus
- Yhteensä 25,3

Zodiakin yleisöaula / Kuva: Zodiak

10. ESITYS-, KATSOJA- JA KÄVIJÄTILASTOT

Zodiakin toiminnan vaikutuspiirissä oli yleisötyö mukaan lukien vuonna 2012 yhteensä 19 996 katsojaa, kokijaa ja osallistujaa 372 tilaisuudessa.

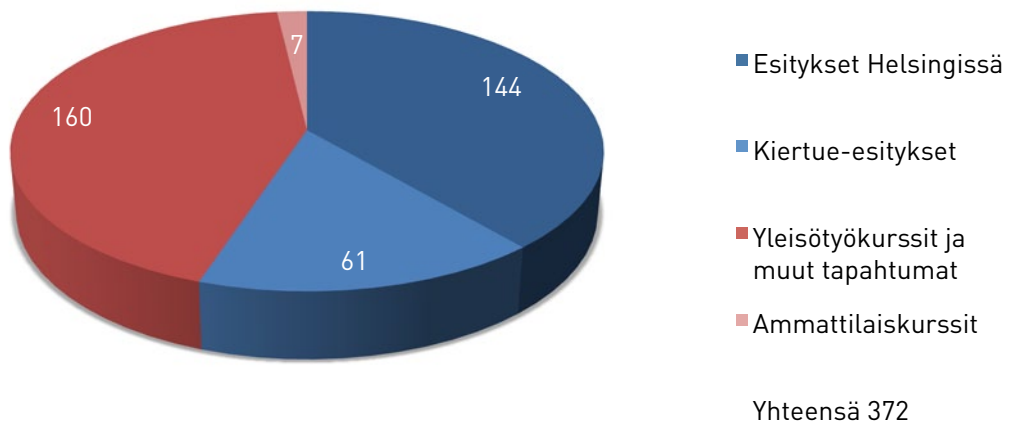
Zodiakin ohjelmistolla oli Helsingissä sekä koti- ja ulkomaan kiertueilla yhteensä 205 esityskertaa ja näissä katsojia 14 819. Maksullisten esityskertojen määrä (190) kasvoi 12 % ja yleisömäärä 24 %.

Helsingissä omassa ohjelmistossa oli esityskertoja 144 ja katsojia 8 883. Maksullisia esityskertoja oli Helsingissä 9 % edellisvuotta enemmän, myytyjen lippujen määrä kasvoi 21 %. Kaikkiaan Zodiakin ohjelmistolla oli Helsingissä 156 esityskertaa ja 10 506 katsojaa.

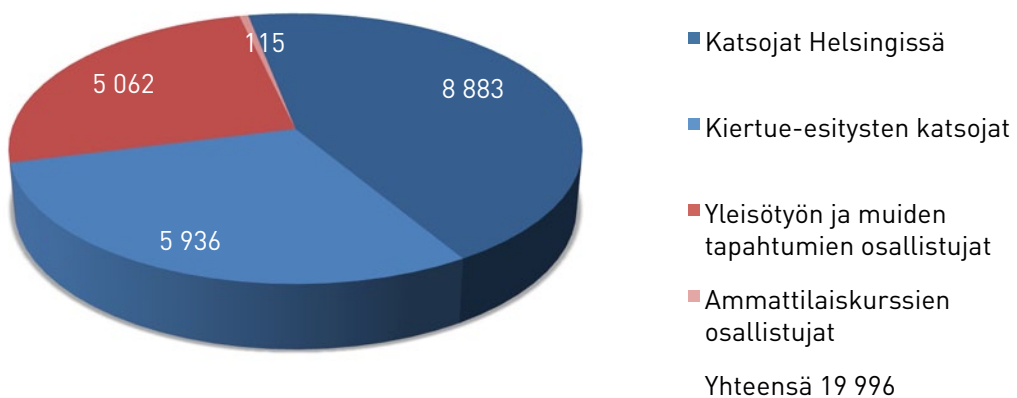
Kiertue-esityksiä kotimaassa ja ulkomailla oli yhteensä 61 esityskertaa ja niissä 5 936 katsojaa. Kotimaassa kiertueesityksillä oli 32 esityskertaa ja 3 187 katsojaa ja ulkomailta 28 esityskertaa 2 599 katsojaa.

Zodiakin yleisötyö tavoitti 5 062 osallistujaa ja kokijaa 160 eri tilaisuudessa.

Esitykset ja tapahtumat 2012

Katsojat ja osallistujat 2012

11. TALOUS

Uuden tanssin keskus Zodiakin toiminta rahoitetaan lakisääteisellä valtionosuudella, Helsingin kaupungin toiminta-avustuksella, aluekeskustoimintaan saatavilla opetusministeriön ja kaupungin harkinnanvaraisilla avustuksilla, oman toiminnan tuotolla sekä projektiaavustuksilla.

11.1. Kokonaistalouden erittely

Vuoden 2012 toteutuneet kokonaiskulut olivat 1 210 132 euroa. Kulut kasvoivat 9,5 % (104 606 €) edellisvuodesta.

Muuttuvat esitystoiminnan kulut olivat 671 320 euroa (55 %) ja kiinteät kulut 538 799 euroa (45 %). Muuttuvat kulut kasvoivat 11 %, kiinteät 7 %.

Esitystoiminnan tilapäiset henkilökuntakulut ostopalvelut mukaan lukien olivat 521 435 ja muut tuotantokulut 149 885 euroa. Henkilökuntakulut kasvoivat 13 % ja muut tuotantokulut 6 % edellisvuodesta. Esitystoiminnan henkilökölkulut muodostivat 43 % kokonaismenoista.

Kiinteät henkilöstökulut olivat 347 744, yhdistystoiminnan muut kulut 174 917 ja suunnitelmanmukaiset poistot 16 138 euroa. Henkilökuntakulut kasvoivat 11 %, muut kiinteät kulut säilyivät edellisvuoden tasolla. Henkilöstökuluja kasvattivat lukuisat henkilökuntamuutokset ja sijaisjärjestelyt. Kiinteät henkilökuntakulut muodostivat 29 % keskuksen kokonaiskuluista.

Vuoden toteutuneet kokonaistuotot olivat 1 230 145 euroa. Tuotot kasvoivat 10 % (113 747 €) edellisvuodesta.

Zodiakin esitystoiminnan tuotot olivat 456 005 euroa (37 % kokonaistuuloista). Esitystoiminnan tuotot kasvoivat 37 %. Oman toiminnan tuotot olivat 228 743 euroa (19 % tuotoista). Oman toiminnan tuotoista lipputulot (78 650 €) kasvoivat edellisvuodesta 21 % (13 673 €) vilkkaan esitystoiminnan ja onnistuneen ohjelmistopolitiikan vuoksi. Vierailukorvaukset ja muut muut tuotot (150 092 €) kasvoivat 4 %.

Vuonna 2012 Zodiakin toimintaan kohdistui erilaisia projektiaavustuksia ja hanketukia ennätysmäärä, yhteensä 227 262 euroa (18 % kokonaistuuloista): Helsingin kulttuurikeskus Itä-Helsinki-hankeeseen 54 000; EU-tuki DÉPARTS-ohjelmaan 53 651; OKM/ Kansallinen tuki DÉPARTS-ohjelmaan 22 500 €; Koneen säätio/ Residenssitoiminnan kehittämishankeeseen 12 400; OKM/ Verkkopalvelun kehittämiseen 10 000; OKM/ Kielityöpajat ja Tanssin portaatt -menetelmien kehittämishankeeseen 9 686; OKM/ Sivuaskel-festivaaliin 15 000; Tanssiareena ry/ Sivuaskel-festivaaliin 20 420; Japan Foundation/PAJ Europe Suomi-Japani-residenssi- ja koreografivaihto-ohjelmaan 5 000 ja

Tanssin tiedotuskeskus/ Suomi-Japani-residenssi- ja koreografivaihtoon 7 525 sekä eri tahoilta matka-avustuksia kansainväliseen kiertuetoimintaan yhteensä 17 080 euroa.

Vuonna 2012 Zodiak – Uuden tanssin keskuksen varsinaisen toiminnan kulujäämä oli 753 661 euroa (773 303 € vuonna 2012).

Zodiakin yleisavustukset olivat 773 675 euroa. Avustusten yhteislasku oli hieman yli yhden prosentin (10 501 €). Yleisavustusten yhteinen osuus oli 63 % Zodiakin tulonmuodostuksesta.

Vuonna 2012 Zodiakin valtiolta saama teatteri- ja orkesterilain mukainen laskennallinen valtionosuus oli 313 675 ja harkinnanvarainen lisäavustus 67 000 euroa. Myönnetty laskennallinen VOS-henkilötyövuosimäärä (15) säilyi edellisvuosien tasolla. OKM:n avustus tanssin aluekeskustoimintaan oli 187 000 euroa. OKM:n avustukset laskivat yhteensä 2 % edellisvuoteen verrattuna johtuen VOS-avustuksen laskennallisen henkilötyövuoden yksiköhinnan leikkauksesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustusten suhteellinen osuus oli 46 % Zodiakin tulonmuodostuksesta: VOS 26 %, harkinnanvarainen avustus 5 % ja tanssin aluekeskustuki 15 %.

Helsingin kaupungin toiminta-avustus vuodelle 2012 oli 116 000 euroa, kuten edellisvuonna. Kaupungin toiminta-avustuksen euromääräinen ja suhteellinen osuus on laskenut vuosi vuodelta kattaen vuonna 2012 enää vain 10 % Zodiakin tulonmuodostuksesta (Ks. viereinen kaavio Tulorakenne 2012). Kaupungin myöntämä tuki tanssin aluekeskustoimintaan säilyi myös ennallaan 90 000 eurossa. Yhteensä Helsingin kaupungin avustukset kattoivat 17 % Zodiakin tulonmuodostuksesta; 25 % vielä vuonna 2008.

Zodiak Presents ry:n vuoden 2012 talouden tavoitteena oli voitollinen tulos esitysteknisten laiteinvestointien varmistamiseksi loppuvuonna. Tavoitteessa onnistuttiin; kirjjanpidon tulos oli 20 013,81 euroa ylijäämäinen. Ylijäämä siirrettiin edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

11.2. Aluekeskustoiminnan talouserittely

Zodiakin aluekeskustoiminnan toteutuneet kokonaiskulut kertomusvuonna olivat 396 235 ja -tulot 395 723 euroa. Aluekeskustoiminnan osuus oli 33 % Zodiakin kokonaiskuluista ja 32 % tuloista. Aluekeskuksen kokonaistalousvolyymi oli edellisvuoden tasolla.

Aluekeskuksen esitystoiminnan muuttuvat kulut olivat yhteensä 248 295 euroa (37 % kokonaiskuluista) ja kiinteät kulut 147 930 euroa (27 % kuluista).

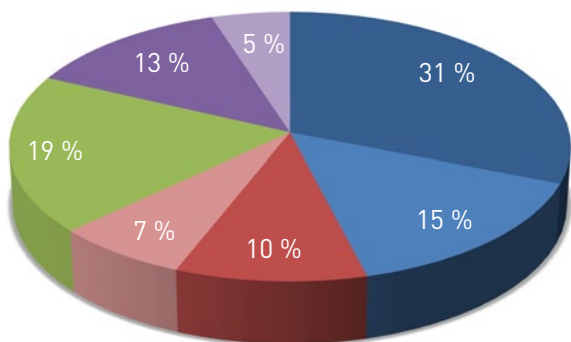
Aluekeskuksen esitystoiminnan henkilökuntakulut olivat 184 722 ja muut tuotantokulut 63 573 euroa. Vakinaiset henkilöstökulut olivat 85 902 ja muut kiinteät kulut 62 028 euroa.

Aluekeskuksen esitystoiminnan tuotot olivat 118 723 euroa.

Zodiakin aluekeskustoiminnan yleisavustukset olivat yhteensä 277 000 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön aluekeskusavustus oli 187 000 ja Helsingin kaupungin aluekeskusavustus 90 000 euroa. Molemmat avustukset säilyivät edellisvuoden tasossa.

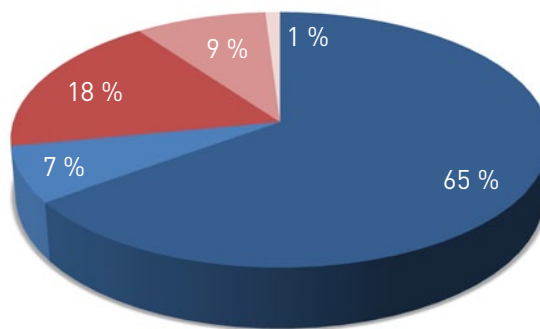
OKM:n aluekeskusavustus kattoi 47 %, esitystoiminnan tuotot 30 % ja Helsingin kaupungin aluekeskusavustus 23 % Zodiakin aluekeskustoiminnan tulonmuodostuksesta.

Tulorakenne 2012

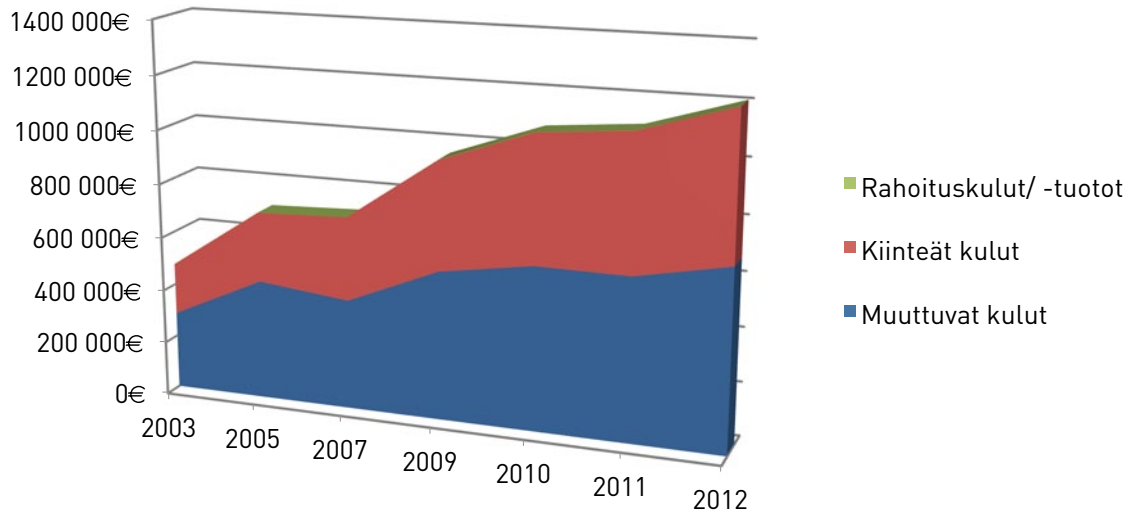
- Valtionosuus ja -avustus 380 675 €
 - OKM:n avustus aluekeskustoimintaan 187 000 €
 - Helsingin kaupungin toimintaavustus 116 000 €
 - Helsingin kaupungin avustus aluekeskustoimintaan 90 000 €
 - Hanke- ja projektiaavustukset 227 262 €
 - Esitys- ja pääsylipputulot 164 279 €
 - Muut tuotot 64 463 €
- Yhteensä 1 230 145 €

Kulurakenne 2012

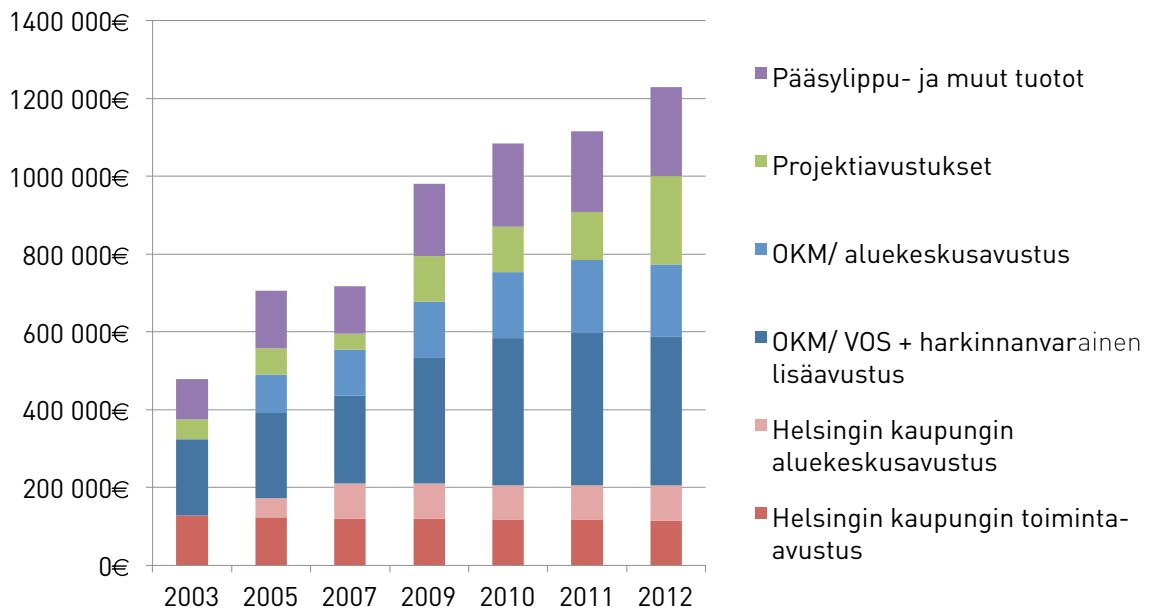

- Henkilöstökulut 784 769 €
 - Ostopalvelut 84 410 €
 - Muut kulut 211 688 €
 - Tila- ja laitevuokrat 113 114 €
 - Poistot 16 138 €
- Yhteensä 1 210 132 €

Kustannuskehitys 2003–2012

Rahoituskehitys 2003–2012

12. HALLINTO, JÄSENYKSET JA EDUSTUS

Zodiak Presents on vuonna 1986 rekisteröity aatteellinen kannatusyhdistys. Yhdistys on ylläpitänyt Zodiak – Uuden tanssin keskuksen toimintaa vuodesta 1997 alkaen. Syksystä 2004 Zodiak on toiminut Helsingin tanssin aluekeskuksena, osana valtakunnallista tanssin aluekeskusverkostoa.

12.1. Hallinto

Zodiakin vuosikokous pidettiin keskiviikkona 11.4.2012.

Zodiak Presents ry:n hallitukseen kuuluivat vuosikokoukseen 2012 saakka seuraavat 9 henkilöä: koreografi **Liisa Korpiniitty** (puheenjohtaja), äänisuunnittelija–tutkija **Antti Nykyri**, tiedotus- ja promootiopäällikkö **Heli Lampi**, koreografi **Eeva Muilu**, koreografi **Hanna Pajala-Assefa**, koreografi **Liisa Pentti**, teatteriohjaaja **Raija-Sinikka Rantala**, koreografi-tanssija **Jaakko Simola** ja tuottaja **Johanna Tirronen**.

Vuosikokouksessa 11.4.2012 Zodiakin hallitukseen valittiin seuraavat 8 henkilöä: tuottaja **Johanna Tirronen** (puheenjohtaja), koreografi-esitystaiteilija **Maija Hirvanen**, valosuunnittelija **Tommi Humalisto**, tiedotus- ja promootiopäällikkö **Heli Lampi**, koreografi **Eeva Muilu**, koreografi **Hanna Pajala-Assefa**, teatteriohjaaja **Raija-Sinikka Rantala** ja koreografi-tanssija **Jaakko Simola**.

Hallitus kokoontui kertomusvuonna 7 kertaa. Sääntömääräisten talous- ja hallintoasioiden ohella hallitus käsitteli mm. vuosien 2012 ja 2013 ohjelmisto- ja tuotantosuunnitelmia; Zodiakin henkilöstökysymyksiä, -rekrytointeja ja työsopimuksia; henkilökunnan työhyvinvointia ja työnohjaushanketta; laiteinvestointeja; Tanssin talo -hanketta ja Zodiakin asemointia siinä sekä tanssin aluekeskustoiminnan muutosta vuodesta 2015.

Hallitus järjestäytyi keskuudessaan talous- ja hallintovaliokuntaan, tiedotus- ja markkinointivaliokuntaan sekä ohjelmisto- ja strategiavaliokuntaan. Valiokunnat työskentelivät hallituksen kokousten välillä valmistuen ko. sektoreita koskevia asiakokonaisuuksia hallitukselle. Valiokuntien kokoonkutsujina ja esittelijöinä toimivat henkilökunnan sektorivastaavat.

Zodiakin ohjelmistosuunnitteluun hallitus nimesi taiteellisen johtajan lisäksi taiteellisen työryhmän. Siihen kuuluivat vuonna 2012 vastaavana taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti** sekä koreografit **Maija Hirvanen** ja **Jenni Koistinen**.

Zodiakin tilintarkastajana 2012 toimi KHT **Helena Sinisalo**/Taloushallinto Oy ja varatilintarkastajana HTM **Sirkka Kallio**.

Zodiak Presents ry:n varsinaiset jäsenet olivat **Tarja Ervasti**, **Ismo-Pekka Heikinheimo**, **Petri Kekoni**, **Sanna Kekäläinen**, **Jenni Koistinen**, **Ulla Koivisto**, **Liisa Korpiniitty**, **Soile Lahdenperä**, **Katarina McAlester**, **Heli Meklin**, **Kirsi Monni**, **Vera Nevanlinna**, **Hanna Pajala-Assefa**, **Sari Palmgren**, **Liisa Pentti**, **Tuomo Railo**, **Anu Rajala**, **Jaakko Simola**, **Virva Talonen**, **Paula Tuovinen** ja **Katariina Vähäkallio**.

12.2. Jäsenyydet ja edustus

Zodiak Presents kuuluu perustajajäsenenä Kaapelitehtaan taiteilijavaihto-ohjelmaa hallinnoivaan **HIAP**:iin (Helsinki International Artist-in-Residence Programme), pääkaupunkiseudun tanssifestivaaleja koordinoivaan **Tanssiareena**-yhdistykseen sekä Tanssin talo -hanketta ajavaan **Tanssin talo** -yhdistykseen. HIAP:n hallituksessa Zodiakia edusti taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti**; toiminnanjohtaja **Raija Ojala** toimi Tanssin talo -yhdistyksen hallituksessa ja Tanssiareenan hallituksen varsinaisena jäsenenä oli tuottaja **Maija Eränen**, varajäsenenä Raija Ojala.

Zodiak Presents on myös **Tanssin tiedotuskeskuksen** ja **IETM**:n (International Network for Contemporary Performing Arts) jäsen. Tanssin tiedotuskeskuksen hallituksen varsinaisena jäsenenä toimi **Maija Eränen**, varalla Raija Ojala. **Raija Ojala** ja **Maija Eränen** osallistuivat IETM:n syyskokoukseen ja festivaaliin Zagrebissa, Kroatiaassa 25.–28.10.2012.

Raija Ojala oli **Kiinteistö Oy Kaapelitalon** hallituksen jäsen. **Kaapelitalon toiminnalliseen ryhmään** osallistuivat tiedottaja **Kaisa Rissanen** ja yleisötyövastaava **Katja Kirsi**.

12.3. Tanssin aseman edistäminen ja edunvalvonta

Zodiak osallistui aktiivisesti Tanssin talo -hankkeen edistämiseen yhteistyössä Tanssin talo ry:n kanssa. Toiminnanjohtaja **Raija Ojala** vaikutti yhdistyksen hallituksessa. Zodiakin hallitus käsitteli hankkeen tilannetta eri yhteyksissä, muun muassa määrittelemällä Zodiakin vaihtoehtoisia käyttäjärooleja ja reunaehtoja suhteessa tulevaan tanssin taloon. Zodiak järjesti yhdessä Tanssin talo ry:n kanssa 2.10. Kaapelitehtaalla kunnallispoliittisen paneelin *Wau-seinistä wau-sisältöön – miksi Helsinki tarvitsee tanssin talon?* Taiteellinen johtaja **Harri Kuorelahti** osallistui Aleksanterin teatterissa 28.–30.11. järjestetyn *Tanssin juhlaa* -gaalan suunnittelutyöryhmään. Gaalassa esitettiin Zodiakin tuotannoista otteet **Ervi Sirénin** ryhmäteoksesta *Viita* ja **Elina Pirisen** soolosta *The Lover of the Pianist*.

Opetusministeriö kutsui tanssin aluekeskukset neuvotteluihin aluekeskusrahoituksen siirtämisestä VOS-avustuksen piiriin vuodesta 2015 alkaen ja edellytti aluekeskuksilta yhteistä esitystä tuen kriteereistä ja kanavoitimalleista. Zodiakin henkilökunta esitti näkemyksiä Zodiakin aluekeskustoiminnasta ja sen rahoituksesta kulttuurineuvos **Katri Santtilalle** 14.9. opetusministeriössä. **Raija Ojala** osallistui tanssin aluekeskusten yhteisiin neuvottelutilaisuuksiin 13.3. Turussa sekä Tampereella 19.11. ja 19.12. Aluekeskusten yhteinen esitys tanssin aluekeskustoiminnan kriteereistä ja valtionosuusmalleista jätettiin opetusministeriölle 19.12.

Raija Ojala valmisteli loppukevällä yhdessä **Tero Saari-****nen Companyn** toiminnanjohtaja **Iiris Aution** kanssa vertailevan aineiston VOS-tanssiteattereiden tuen jälkeensä jääneisyydestä Helsingin kaupungin avustuspolitiikassa suhteessa vastaaviin puheteattereihin sekä toiminnan volyymiin ja vaikutukseen. Aineistolla lähestyttiin sekä Helsingin kulttuurikeskuksen henkilökuntaa että kulttuuri- ja kirjastolautakunnan sekä kaupunginhallituksen jäseniä ennen vuoden 2013 avustuspäätöksiä.

Zodiakin henkilökuntaa oli mukana alan yleisessä edunvalvontatyössä sekä asiantuntijoina seminaareissa ja muissa yhteyksissä.

Henkilökunnan matkat:

Maija Eränen

- Tampere: Tanssi virtaa Tampereella -festivaali 17.4.
- Turku: TAIVEX-koulutus 28.–29.5.
- Lissabon, Portugali: Départs-verkostokokous 2.–5.6.
- Kuopio: Kuopio tanssii ja soi/ Paikallisliike -festivaali ja seminaarit 15.–18.6.
- Düsseldorf, Saksa: internationale tanzmesse nrw 28.8.–2.9.
- Zagreb, Kroatia: IETM-kokous ja festivaali 25.–28.10.
- Tampere: TAIVEX-koulutus 4.–5.12.

Outi Järvinen

- Seinäjoki: Tekijä-seminaari 13.–14.2.

Katja Kirsi

- Tampere: Yhteisötanssi-festivaali 25.8.
- Oulu: Suomen kieltenopettajien liiton neuvottelupäivät/ Vuoden 2012 kieliteko -palkinnon nouto 5.–6.10.

Harri Kuorelahti

- New York, Yhdysvallat: APAP/ NYC 2012 Global Performing Arts Conference and Marketplace; Nordic Countries on Stage in New York ja American Realness -festivaali 2012 6.–13.1.
- Lissabon, Portugali: Départs-verkostokokous ja festivaali 2.–10.6.
- Kuopio: Kuopio tanssii ja soi/ Paikallisliike -festivaali 19.–21.6.
- Pyhäjärvi: Täydenkuun tanssit -festivaali 23.–26.7.
- Düsseldorf, Saksa: internationale tanzmesse nrw 28.8.–2.9.

Raija Ojala

- Turku: Tanssin aluekeskusten neuvottelukokous 13.3.
- Tampere: Tanssi virtaa Tampereella -festivaali 17.4.
- Kuopio: Kuopio Tanssii ja soi/ Paikallisliike-festivaali 20.–21.6.
- Zagreb, Kroatia: IETM-kokous ja festivaali 25.–28.10.
- Tampere: Tanssin aluekeskusten neuvottelukokous 19.11.
- Tampere: Tanssin aluekeskusten neuvottelukokous 19.12.

Kaisa Rissanen

- Seinäjoki: Tiedotus- ja markkinointikoulutus (STEFI) 10.–11.5.
- Düsseldorf, Saksa: internationale tanzmesse nrw 28.8.–2.9.
- Tampere: Viestintä- ja markkinointikoulutus (TUTKE) 4.9.

Nuno Lucas & Hermann Heisig: *Pongo Land* / Kuva: Uupi Tirronen

